

Tæt på unge kriminelle

‘Strukturen og de faste rammer betyder, at jeg kan gøre en positiv forskel for meget omsorgssvigtede unge mennesker, som jeg ellers ikke kunne komme tæt på’, siger Søren Olsen, socialpædagog på Stevnshøjskolen. Reportage og baggrund om sikre institutioner

04/2011

18. FEBRUAR

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk**Adresse**Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk**Læserbreve og kronikker**

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

AnnoncesalgDG Media as
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 7027 1155. Fax 7027 1156
epost@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk**Kommende deadlines**

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 05/11, der udkommer den 4. marts, er mandag den 21. februar kl. 12. Deadline for stillingsannoncer til 06/11 er den 7. marts kl. 12. For tekstsideannoncer er deadline til 06/11 onsdag den 2. marts.

Redaktionen af 04/11 er afsluttet den 10.02.2011

AbonnementAbonnementspris 2011:
895,00 kr. inkl. moms (26 numre)
Løssalg: 40,00 kr. + porto**Oplag**41.606 i perioden
01.07.09-30.06.10**Tryk og produktion**

Datagraf Auning AS

Forsidefoto

Hanne Loop

KOMMENTAR

Vi skal sikre, at alle børn får omsorg, tryghed, en ordentlig skolegang og mulighed for at folde et socialt fritidsliv ud. Og vi skal sikre alle børns mulighed for at blive hørt

Lad os have ambitioner på børneområdet

Af Pernille Christoffersen
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Kommunerne fremlagde midt i januar deres budgetter for 2011. Skræmmende læsning, synes jeg nok. Kommunerne underbudgetterer med 1,6 milliarder kroner på det specialiserede sociale område i forhold til det, de brugte i 2009. Og med regeringens indførte individuelle straf-mekanisme, er der en del, der tyder på, at kommunerne kan blive tvunget til at gøre budgetterne til virkelighed. Det vil få konsekvenser.

Vi har allerede oplevet, hvordan den stramme økonomi i kommunerne får konsekvenser på børne- ungeområdet. Så grelt, at vi sammen med en lang række andre organisationer har rettet henvendelse til socialministeren og opfordret hende til at sætte gang i en kulegravning af området. Og også om at sætte gang i et hurtigt arbejdsrejsehold, der skal hjælpe kommunerne med de tunge sager. Jeg håber, hun lytter, og at vi sammen kan løfte området fri af de snærende økonomiske krav, som forhindrer kommunerne i at gøre det, de skal, nemlig tage vare på det enkelte barn.

FN's børnekomite har netop gennemgået Danmarks evne til at leve op til FN's Børnekonvention. Komiteen havde en del bemærkninger. De spurgte for eksempel til, hvordan vi sikrer kvaliteten på anbringelsesområdet. Sandheden er jo, at det er vi ikke gode nok til. Og det er da en fallit, at vi lader så mange børn sejle uden at holde tråd i, hvad der kommer ud af den indsats, vi sætter i gang. Komiteen undrede sig også over, at vi har nedsat den kriminelle lavalder til 14 år, hvorfor vi ikke har indarbejdet børnekonventionen i dansk lovgivning, og over at vi ikke har en børneombudsmand i landet.

Nu skal man selvfølgelig huske, at Danmark er et godt land at være barn i. Men der er på flere områder plads til forbedringer. Og der skal vi altså til at smøge ærmerne op!

Vi skal i langt højere grad have ambitioner på børneområdet! Vi skal ville og turde noget mere. Vi skal være et land, der er kendetegnet ved, at vi sikrer det gode børneliv for alle børn. Også de mange drenge og piger, der vokser op i familier, der ikke rummer det nødvendige overskud eller har forældreevne til at kunne løfte opgaven. Vi skal sikre, at alle børn får omsorg, tryghed, en ordentlig skolegang og mulighed for at folde et socialt fritidsliv ud. Og vi skal sikre alle børns mulighed for at blive hørt.

Vi har blandt andet derfor også forslået, at der oprettes en egentlig børnetalsmand i Danmark. Sådant en har de i både Norge, Sverige, Finland og Island. En institution, hvor børnene kan blive hørt.

Og så længe kommunerne holdes fast i en økonomisk skruetving, skal vi også se kritisk på den måde, vi har skruet finansieringen sammen på. For det må ikke blive ved at være økonomien, der afgør kvaliteten af børneliv!

INDHOLD

FOTO: HANNE LOOP

FOTO: SØREN OLSEN/DRUPAAR

04 UNGDOMSKRIMINALITET

Børne- og ungdomskriminaliteten falder. Det kan være en af forklaringerne på, at situationen er vendt 180 grader, så der nu er tomme pladser på de sikrede institutioner. Behovet for at spærre 14-årige inde har også været langt mindre end KL, regionerne og Socialministeriet vurderede, da den kriminelle lavalder blev sænket i sommers

04 Tomme pladser på sikrede institutioner**06** Børne- og ungdomskriminaliteten falder**07 SIKREDE INSTITUTIONER**

Socialpædagog Søren Olsen er med på en lytter, da 17-årige Peter ringer hjem til kæresten for at gøre det forbi. Under opkaldet løser Søren Olsen en politimæssig opgave, for Peter må kun føre overvågede telefonsamtaler, mens politiet efterforsker hans sag om røverisk overfald. Samtidig får Søren chancen for at komme tæt på Peter. Reportage fra Stevnstortet og baggrund om de sikrede institutioner

07 Pædagogik bag tremmer**14** Forbryderskole eller ej**16** Relationen kommer først**17** Undervisningen skal være bedre**18** Behov for efterværn**19 ARBEJDSPLADSBESØG**

I uge 4 og 5 var forbundets kredse på besøg på en lang række arbejdspladser landet over. Det blev til debatter om blandt andet fagpolitik, pædagogik, arbejdsmiljø og etik. Men de omfattende kommunale nedskæringer fyldte meget for eksempel på Bocenter Vest i Århus, hvor det var sammenhængen mellem faglighed og fag- og socialpolitik, der optog de ansatte

19 Det dystre lapperi**22 LO-STORMØDE**
Vi holder fast i efterlønnen**24 SOCIAL KONTROL**
Jeg vil gerne være fuldtids-muslim

Et åndehul for udsatte piger

31 OK 2011
Endelig gang i forhandlingerne**32 EFTERLØN**
Kommunegrænsen afgør seniorførtidspension**33 ARBEJDSSTID**
Stadig flere går på deltid**34 BØGER**

UNGDOMSKRIMINALITET

Tomme pladser på sikrede institutioner

I december stod en fjerdedel af pladserne på Danmarks sikrede institutioner tomme. Det skyldes blandt andet, at der er blevet anbragt langt færre 14-årige end forventet

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Hanne Loop

Er danske unge blevet mindre kriminelle? Fanger politiet færre unge forbrydere? Ændrer kommunerne adfærd for at spare penge? Der kan være mange forskellige forklaringer på det faktum, at behovet for pladser på sikrede institutioner har været mindre end forventet.

Fagbladet Socialpædagogen har fået en opgørelse fra Danske Regioner, der viser, at godt en fjerdedel af pladserne på Danmarks syv sikrede institutioner stod tomme i december, og at belægningsprocenten i de foregående måneder var nede omkring 80 procent.

Dermed er situationen den stik modsatte af den, der har været gældende de sidste mange år, hvor der har været alt for få pladser, og unge under 18 år derfor er blevet anbragt i voksenfængsler.

– Det er en overraskende og bemærkelsesværdig tendens, siger formanden for Danske Regioners social- og psykiatriudvalg, Flemming Stenild.

Efter planen skulle Danske Regioner, der driver de sikrede institutioner, have udbygget antallet af sikrede institutioner, så der i 2012 var 177 pladser mod 145 nu, men nu bliver nogle af byggeplanerne enten stoppet eller udskudt.

Kontorchefen på Danske Regioner sundheds- og socialpolitiske kontor, Tommy Kjeldsgaard,

fortæller, at det i første omgang er besluttet at indstille udbygningen af otte ekstra pladser på Sønderbro i Københavns Kommune og to ekstra pladser på Sølager i Region Hovedstaden.

– Derudover overvejer vi at indstille byggeriet af nye institutioner, og så vil vi selvfølgelig løbende følge udviklingen og tage bestik af den, siger han.

Flere faktorer

Flemming Stenild understreger, at et mindre antal tomme pladser er et gode. Det er ikke meningen, at der konstant skal være fuld belægning, for så kan der opstå en situation, hvor der er for få pladser, og de unge derfor anbringes i voksenfængsler.

– Og det er meget glædeligt, at vi nu kan leve op til vores forpligtelser, så de unge ikke kommer i fængsel, siger han.

Hverken Danske Regioner eller Eva Hallgren, der er talskvinde for de sikrede institutioner, kender årsagen til, at behovet for pladser på de sikrede institutioner har været mindre end forventet.

– Vi kan kun gætte, og det er nok et sammenfald af flere forskellige faktorer, siger Flemming Stenild.

Eva Hallgren pointerer, at der allerede er åbnet flere pladser, således at der i december 2010 var 24 flere pladser end i 2009. Endvidere påpeger såvel Eva Hallgren som Tommy Kjeldsgaard, at der har været et langt mindre behov for at anbringe 14-årige på en sikret institution end det blev antaget, da den kriminelle lavalder i sommers blev sænket fra 15 til 14 år. I sidste halvår af 2011 blev der anbragt 11 unge under 15 år.

– Og det er langt mindre end det vi, KL og Socialministeriet havde forventet, siger Tommy Kjeldsgaard.

Der var planlagt 24 nye pladser som følge af sænkelsen af den kriminelle lavalder, og da hver

enkelt ung jo langt fra er anbragt i et helt år, svarer 24 pladser til, at 144 unge kan få et ophold af den gennemsnitlige længde.

Tommy Kjeldsgaard hæfter sig også ved, at der i sommers er sket en ændring af finansieringsreglerne. Før betalte den enkelte kommune det samme beløb uanset, hvor meget den brugte de sikrede institutioner – nu betaler kommunerne både et grundbeløb og efter forbrug.

– Og når kommunerne er presset økonomisk, kan det være, at de bruger de sikrede institutioner mindre, når det gælder pædagogisk observation. Inden dommerne afsiger dom får de også rådgivning af det sociale system, og det kan være, at denne rådgivning har ændret sig, siger Tommy Kjeldsgaard, der dog understreger, at det ikke er noget regionerne kan vide.

– Vi kan selvfølgelig heller ikke udelukke, at forklaringen er, at de unge er blevet mindre krimi-

nelle, men den slags plejer ikke at ændre sig *overnight*. Og så ved vi heller ikke noget om, hvorvidt politiets aktivitet har ændret sig – om de bruger ressourcerne anderledes.

Hos Kommunernes Landsforening melder formanden for børne- og kulturudvalget, Jane Findahl, hus forbi. Hun mener bestemt ikke, at de tomme pladser kan forklares med ændret adfærd hos kommunerne.

– KL har ringet rundt til de kommuner, der har haft unge anbragt på de sikrede institutioner, og de har hverken ændret praksis eller rådgivning af domstolene. Tværtimod har der været færre sager at rådgive om, og det passer også med Justitsministeriets analyse, siger hun (se også artiklen Børne- og ungdomskriminaliteten falder).

Eva Hallgren angiver også den generelt faldende ungdomskriminalitet som en mulig forklaring. ■

FEJLBeregning I det første halvår med ny kriminel lavalder blev der kun anbragt 11 14-årige på de sikrede institutioner. Det var langt færre end KL, regionerne og Socialministeriet havde forventet, for der var planlagt nye pladser nok til hvert år at give 144 14-årige et ophold af en gennemsnitlig længde.

UNGDOMSKRIMINALITET

Børne- og ungdomskriminaliteten falder

Danske børn og unge bliver tilsyneladende mindre kriminelle. Det viser ny analyse fra Justitsministeriets Forskningskontor

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Antallet af mistanker om, at børn mellem 10 og 13 år havde begået tyverier, røverier og andre lovovertrædelser, faldt til det halve fra 2006 til 2010. Det er et af de bemærkelsesværdige tal i en ny analyse fra Justitsministeriets Forskningskontor, der på kryds og tværs har analyseret

Blandt de unge over den kriminelle lavalder er der en skærpet bevidsthed om, at en plettet straffeattest kan ødelægge fremtidsmulighederne, og så kan det også være, at nogle af de forebyggende tiltag som for eksempel voldskampagner og konfliktmægling har hjulpet

Merete Djurhuus, konsulent, Det Kriminalpræventive Råd

forskellige statistikker for at finde svar på spørgsmålet: Er danske børn blevet mindre kriminelle?

Lederen af forskningskontoret, Britta Kyvsgaard, kommer med et forsigtigt:

– Ja, det ser sådan ud. Det ser ud som om, der sker noget positivt.

Af gode grunde er det vanskeligt at lave en præcis statistik over børns kriminelle aktiviteter, blandt andet fordi børn under den kriminelle lavalder jo hverken kan dømmes eller frifindes, og der derfor kun indgår mistanke om kriminalitet i statistikken. Endvidere kan mistanker jo også sige noget om, hvorvidt politiet opklarer kriminaliteten eller ej. Derfor har Britta Kyvsgaard analyseret tallene nærmere for at se, om det for eksempel er sandsynligt, at forklaringen på faldet i mistanker ligger i politiets ændrede arbejdsgange som følge af politireformen.

– Det er muligt, at politireformen kan forklare en del af faldet – men langt fra det hele. Det kan jeg for eksempel analysere mig frem til, fordi antallet af mistanker og sigtelser bliver ved med at falde, selv flere år efter politireformen – og fordi faldet også gælder for de mere alvorlige former for kriminalitet, som man må formode, at politiet ville prioritere højest, siger hun.

Størst fald blandt de yngste

Britta Kyvsgaards analyse viser, at faldet i antallet af mistanker/sigtelser mod børn og unge under 18 år er størst blandt de yngste aldersklasser og lavest blandt de ældste. For de 10-11-årige er faldet på 60 procent. For de 17 årige er det 21 procent.

Der er tale om nogle forholdsvis lave tal, således at der i 2010 for eksempel var omkring 1000 mistanker om lovovertrædelser begået af 13-årige. På grund af sænkelsen af den kriminelle lavalder pr. 1. juli 2010 har forskningskontoret ikke fået oplysninger for de 14-årige i 2010, da der først skal laves nogle tekniske ændringer i politiets sagsbehandlingssystem. Herefter vil forskningskontoret lave en opdateret analyse.

Hos Det Kriminalpræventive Råd formoder konsulent Merete Djurhuus, at den faldende børne- og ungdomskriminalitet blandt andet kan hænge sammen med, at flertallet er blevet mere bevidste om at sikre deres fremtid.

– Blandt de unge over den kriminelle lavalder er der en skærpet bevidsthed om, at en plettet straffeattest kan ødelægge fremtidsmulighederne, og så kan det også være, at nogle af de forebyggende tiltag, som for eksempel voldskampagner og konfliktmægling, har hjulpet, siger hun.

Merete Djurhuus påpeger samtidig, at det kan være et problem, at den mindre gruppe af kriminelle børn og unge bliver endnu mere udstødt end, det var tilfældet tidligere.

– I takt med, at flere og flere bliver lovlige, bliver der også en lille, hård kerne tilbage, som står for en grovere og grovere kriminalitet, og som så får sværere og sværere ved at komme ind i varmen igen og få et almindeligt arbejde og almindelige kammerater. Derfor kan der være behov for en endnu mere massiv forebyggende indsats overfor dem – og på et så tidligt tidspunkt som muligt. ■

SIKREDE INSTITUTIONER

Pædagogik bag tremmer

Socialpædagog Søren Olsen er sikker på, at han gør en positiv forskel for de unge på den sikrede institution Stevnfortet. Vi fulgte ham på to arbejdsdage

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Hanne Loop

Sikkerheden er i fokus ved arbejdsdagens begyndelse. Hvem bliver på afdelingen, hvis alarmen går? Kender alle det hemmelige kodeord, der om nødvendigt skal bruges i kommunikationen med politiets indsatsstyrke? Er samtlige ekstranøgler i sikker forvaring?

Søren Olsens arbejdsplads, Stevnfortet i Rødvig, bærer tydeligt præg af, at der er tale om et alternativ til fængsel. Der er tremmer for alle vinduer, og området er omkranset af to høje hegn med oplysning.

Men Søren Olsen er alt andet end en fængselsbetjent. Han er socialpædagog.

– Da jeg kom her første gang i min anden lønnede praktik, havde jeg sommerfugle i maven. Hvad er det for nogle unge? Hvad kan de gøre ved mig? Og hvor hård er tonen? En sikret institution får jo én til at tænke på fængsel og kriminelle, og noget af det første, der skete var, at jeg fik en overfaldsalarm stukket i hånden. Men noget af det næste der skete var, at alle – både personale og unge – trykkede mig i hånden og kiggede mig

Det bedste ved at være her er, at vi kan få lov til at komme i skole og til Auto. Det værste er, at man ikke selv kan bestemme om, man vil ud, og at der skal være nogle til at åbne dørene

18-årige Kevin venter på at komme i retten i en sag om gaderøveri

ind i øjnene. Jeg fornemmede hurtigt den ånd af omsorg og tillid, der er her på stedet, og dét blev begyndelsen på en forelskelse i dette arbejde. Strukturen og de faste rammer gør, at jeg kan gøre en positiv forskel for meget omsorgssvigtede unge mennesker, som jeg ellers ikke kunne komme tæt på, siger han.

Lange arbejdsdage

Fagbladet Socialpædagogen har fået lov til at følge Søren Olsen på to helt almindelige arbejdsdage – eller noget af dem, for på Stevnstortet er vagterne meget lange, og Søren er som hovedregel enten på arbejde fra klokken 15.00 til 8.00 eller fra 8.00 til 23.00.

I dag er socialpædagog Christian Callesen og pædagogmedhjælper Sylvia Horskjær også på arbejde på afdeling Nord, der har plads til fem unge – men for øjeblikket kun huser tre: 17-årige Peter, der venter på at komme i retten for en sag om røverisk overfald, 18-årige Thomas, der er sigtet for blandt andet drabsforsøg og 15-årige Ali, der ikke har lyst til at fortælle sin historie til Socialpædagogen (drengenes navne er ændret af redaktionen).

Klokken 15.00 mødes de tre medarbejdere på kontoret, gennemgår de rutinemæssige sikkerhedsprocedurer og fordeler dagens opgaver. De orienterer sig også i dagbogen om, hvad der er sket tidligere på dagen – og dagene før.

– Vi skal vide det, men vi bruger det ikke direkte. Her er filosofien: En ny dag, en ny kontakt. Vi kører ikke videre i gamle konflikter, forklarer Søren.

Valg og fravalg

Så går de ind på afdelingen, hvor drengene – eller eleverne, som de officielt kaldes – lige er kommet tilbage fra skole og værksteder. På Stevnstortet er dagen struktureret stramt, og der er dagbeskæftigelse fra 9.00 til 15.00 afbrudt af en times frokost. Herefter er det fritid, hvor drengene i højere grad selv må bestemme, hvad de vil.

Inde i dagligstuen bladrer Peter i et videokatalog.

– Søren, hvad er det nu for en Harry Potter film, der kommer efter 'Fangen fra Akzaban', spørger han.

På Stevnstortet taler de ikke om konsekvenspædagogik, men om valg og fravalg. Drengene kan for eksempel vælge at stå op før klokken 8.30, og så får de lov til at se en videofilm på deres værelse om aftenen.

– Står de ikke op, har de fravalgt filmen, forklarer Søren, der ikke kan huske Harry Potter-filmens efterfølger.

– Kan du så ikke slå det op for mig, beder Peter.

Ligesom de andre elever på Stevnstortet, har han skrappe begrænsninger i sin frihed – indgreb, som politiet har defineret på baggrund af en dommerkendelse. Hvis Peter var over 18 år skulle

Fakta om Stevnstortet

Stevnstortet er en af Danmarks syv sikrede institutioner. Her er fire afdelinger, der hver har fem pladser.

Unge kan komme på Stevnstortet af følgende årsager:

- De er varetægtsfængslede i surrogat, og venter altså på at komme for retten. Det er den mest almindelige årsag, der gælder for omkring 75 procent af alle unge på sikrede institutioner i Danmark.
- De har fået en ungdomssanktion, hvor et ophold på Stevnstortet indgår som fase et eller to.
- De afsoner deres straf her, hvis de udover deres dom også har behov for behandling.

- De er anbragt med tvang, enten fordi de er dømt til foranstaltning/behandling, eller de ikke kan bo hjemme og har behov for at være på en sikret institution.
- De skal have foretaget en pædagogisk observation.
- De er udlændinge under 15 år og ulovligt i Danmark.

Stevnstortet har cirka 100 elever om året, og de unge er her i gennemsnit i to til tre måneder.

På hjemmesiden skriver de selv, at socialpædagogik spiller en stor rolle, og at en fast struktur i dagligdagen lærer de unge, hvordan de kan få hverdagen til at fungere. En erfaring, der kan hjælpe dem, når de forlader Stevnstortet. Se www.stevnsfort.dk

STRATEGI (venstre) Thor Henriksen har et motto, der hjælper ham til at klare udfordringerne i arbejdet: Alt, hvad der går godt, er min skyld. Alt, hvad der går dårligt, ville være sket alligevel.

FRIHEDSBERØVEDE Om morgenen låser Søren Olsen dørene op. Om natten må eleverne kun komme ud i absolutte nødsituationer, og det er for eksempel ikke nok at mangle toiletpapir. Så må de bruge håndklædet og vaske det næste dag.

han have været varetægtsfængslet, mens politiet efterforsker sagen om det røveriske overfald. Nu får han i stedet lov at være på Stevnfortet, men kontrollen svarer til en varetægtsfængsling: Ingen adgang til internet. Kun tilladelse til besøg af ganske enkelte personer, og kun under overvågning. Og kun tilladelse til at tale i telefon i afgrænset tid med bestemte personer under aflytning.

– Hvis vi bryder de regler, er det faktisk en strafbar handling, fortæller Søren, der låser sig ud på kontoret, slår op på computeren og vender tilbage med beskeden:

– ‘Harry Potter og Flammernes Pokal’.

Motivation

I timen mellem 15.00 og 16.00, er der intet særligt program. Drengene slænger sig i dagligstuens lædersofaer, hvor TV2 News kører.

Christian og Sylvia går i gang med et spil bordtennis i spisetuen. Christian vinder.

– Står du og lammetæsker en pige, Christian? Så kom her og spil med de store drenge, siger Ali med et grin.

Og så er det Ali og Christian, der svinger battene.

Bagefter fortæller Søren, at arbejdet i høj grad handler om at motivere og være rollemodeller. Ikke om at sige til drengene, at de skal gøre sådan og sådan.

– Vores helt overordnede mål er at motivere eleverne til det gode liv. Og det gode liv er også det kriminalitetsfrie liv. Men vi har også en hel masse mindre delmål, der for eksempel kan handle om at lære at nyde et godt måltid, at mærke tilfredsstillelsen ved at have et rent og opryddet værelse eller at bruge sin krop på en god måde, fortæller han.

Fra klokken 16.00 til 18.00 kan drengene vælge at gå i fitness. De kan også vælge at lade være, men tilbuddet er der kun på visse tidspunkter.

På opslagstavlen i spisestuen hænger en seddel om, hvad de kan hvornår. Og i fritiden er der kun mulighed for at være sammen med andre fra ens egen afdeling.

– Men nytårsaften gjorde vi en undtagelse, så to afdelinger holdt fest sammen. Blandt andet med ballondans. Sådan noget kunne jeg godt tænke mig mere af, for det ville give nogle flere muligheder, siger Søren.

Observationer og papirarbejde

I dag vil alle tre drenge med Søren til fitness. Imens laver Sylvia mad, og Christian har tid til papirarbejde. Der skal løbende observeres og skrives ned, og observationerne bruges for eksempel i retten. Eventuelt sammen med en mentalundersøgelse.

– Og så er der selvfølgelig også situationer, hvor én pædagog ikke kan gå alene med tre drenge, men med de her tre, vurderer vi, at det godt kan lade sig gøre, siger Søren.

Ali ryger på vejen mellem afdelingen og fitnessrummet. Rygning er kun tilladt udenfor og på værelserne, men da de skal til at gå ind i fitnessrummet, er cigareten stadig tændt.

– Den er slukket, siger Ali.

– Nej den er ej, svarer Søren.

– Nu er den, siger Ali og skodder mod muren.

Fitness-rummet ligger i et lille kælderlokale med lysstofrør. Der er vægte, løbebånd, ribbe og et væggtårn.

Ali tænder for anlægget, så technomusik strømmer ud i lokalet.

Søren sætter sig og kigger på, mens drengene løber, løfter og trækker sig op og ned i armene.

Hvis der kun er en eller to drenge, træner han nogle gange selv med dem. Andre gange giver han råd på baggrund af, at han også selv dyrker fitness.

Det bedste ved at være her er, at man kan komme i skole og på værksted. Det værste er, at man er her. At man ikke kan være sammen med venner og familie

17-årige Peter venter på at komme i retten for en sag om røverisk overfald

– Det helt nye er, at nogle af medarbejderne skal uddannes til fitness-instruktører, så vi bedre kan vejlede drengene og undgå at de skader ryggen, fortæller han.

Den næste time sker der ikke noget særligt. Technomusikken overdøver lyden af fødder mod løbebånd og vægtstange, der skubbes op og ned.

– Nogle gange kan jeg bare sidde og kigge i to timer, fortæller Søren.

Ved femtiden har alle drengene tilfældigvis samlet sig i den ene ende af træningslokalet. Ali løfter sig op i armene, og sænker sig igen. Peter træner med et par vægte. Thomas sidder og slapper lidt af.

Pludselig stopper musikken, og der bliver et øjeblik ro.

– Skal vi spille rundt om bordet, når vi kommer hjem? Fuck, det er sjovt, siger Peter.

Snakken går om en af de andre pædagoger. Han er en dårlig taber, mener drengene.

– Jeg har også været en dårlig taber. Jeg tror, at jeg var 21 år, den sidste gang, jeg græd over at tabe en fodboldkamp, fortæller Søren.

– 21 ÅR, råber drengene i munden på hinanden. Thomas kigger intenst på Søren.

– Ja, altså, jeg græd ikke hver gang, jeg tabte, men helt indtil jeg blev 21, kunne det ske, uddyber Søren.

Grib bolden

Ali går op til anlægget, og lidt efter gør technomusikken det umuligt at tale.

Bagefter reflekterer Søren over situationen:

– Det gælder om at gribe bolden, når den bliver spillet op. I den situation havde jeg en ide om, at jeg kunne vise drengene, at det kan lade sig gøre at arbejde med sig selv. Jeg var en dårlig taber, men jeg er det ikke mere. Men jeg ved ikke, om jeg helt kom i mål med det, funderer han.

I den type dagligdags situationer reagerer Søren på ryggraden. Andre gange har han en klar strategi for den måde, han taler med eleverne.

– Det kan for eksempel være, hvis en dreng lugter af gnu, og vi har et mål om, at han skal udvikle sig med hensyn til den personlige hygiejne. Så tænker jeg for eksempel meget over, hvordan jeg skal tale med ham om det – og jeg diskuterer det også gerne med mine kollegaer, fortæller han.

Klokken lidt i seks går flokken tilbage til afdelingen. Søren lader de tre drenge løbe lidt i forvejen.

– Nu viser jeg dem tillid, for potentielt kan de jo prøve at stikke af, siger han, da drengene er

løbet op ad kældertrappen, og vi står alene tilbage i skakten.

Ved indgangen til afdelingen står alle tre og venter i den bidende kulde foran snedriverne.

Ali griner.

– Hvad ville du gøre, hvis vi stak af en dag? Ville du løbe efter os, spørger han.

– Ja, men jeg ville nok anbefale dig at tage en jakke på, svarer Søren.

Fuck dig!

Vel inde i varmen forsvinder Ali og Peter ned ad gangen til deres værelser. Alle medarbejderne står i spisestuen, så ingen kan se drengene – kun høre dem, og det, der begynder med et skænderi om, hvem af dem, der er bøsse.

– Ved du hvad, hvis du talte sådan der, hvor jeg kommer fra, så fik du skåret pikken af, siger Ali.

– Du kommer jo derfra, skal du så ikke gøre det, svarer Peter.

Og så lyder der bare nogle råb:

– Fuck! Fuck dig.

Da pædagogmedhjælperen Sylvia når hen på gangen, ligger en skraldepose og flyder. Drengene beskylder gensidigt hinanden for at have smidt den.

– Stickersvin, stickersvin, ved du hvad, vi gør ved stickersvin, synger Ali, inden han forsvinder ind på sit værelse.

– Peter, kan du ikke tage det som en mand og samle det op, spørger Sylvia.

– Jeg er ikke en mand, jeg er kun 17 år, lyder svaret.

– Kan vi så ikke sige, at jeg tager dit askebæger og skylder det af, og så smider du den ud, spørger hun.

Den er Peter med det samme med på. Han tager skraldeposen, hun tager askebægret.

– Godt, Peter, du samlede det op, roser Sylvia.

– Selv tak, men sig det ikke til Ali.

Undgår konflikter

Bagefter fortæller Søren, at personalet er meget opmærksomt på, hvordan de håndterer konflikter.

– Man kan hele tiden få konflikter med de her drenge, hvis det er det, man vil. Og potentielt kan vi jo altid lægge dem ned, fordi vi kan trykke på overfaldsalarmen. Men i enhver konflikt, er der jo også en potentiel ydmygelse, og derfor tænker vi meget over, hvornår vi skal gå ind i en konflikt, og hvornår vi ikke skal. Jeg vil ikke sige, at vi er konfliktsky, men det er vigtigt, at vi vælger at gå ind i de rigtige konflikter – der, hvor der er et

potentiale for udvikling. For eksempel fordi man bagefter kan evaluere, hvorfor det gik galt. Eller hvis vi kan give de unge et redskab som det at gå ned på værelset og tælle til 100, siger han.

Da fagbladet Socialpædagogen senere interviewer Thomas på tomandshånd, bekræfter han Søren's beskrivelse:

– Det betyder meget, at her er pædagoger i stedet for fængselsbetjente. Jeg har også siddet i Vestre, og der var betjentene bare sure. Pædagogerne er flinkere. Mildere. Du kan skubbe til dem, uden at de lægger hånd på dig – altså ikke fordi jeg siger, at du skal skubbe til pædagogerne, men det jeg mener er, at de er stille og rolige. De går rundt iblandt os, og jeg har haft mange snakke med pædagogerne. For eksempel om, hvor dum man har været, når man er på stoffer, siger han.

Tak for mad

I spisestuen er der sat pitabrød, stegte kyllingestrimler, grønsager og dressing på bordet. De tre drenge og de tre medarbejdere sidder en halv time og snakker over maden – om kaffevanerne på autoværkstedet og om en gammel bil, som nogle af drengene må køre rundt i indenfor hegnet. Langsomt. Uendelig langsomt.

Der falder også et par jokes.

– Må jeg låne kyllingen, spørger Thomas.

– Bogstavelig talt: Det kan du ikke. Når jeg får den tilbage, så er den ikke lige så fuld, som da jeg gav den til dig, svarer Ali.

Da måltidet er forbi, siger alle tak for mad og bærer deres egen tallerken ud. Stille og roligt.

– Det er det eneste, vi forlanger, siger Søren:

– At de siger tak for mad og bærer deres tallerken ud. Så kan de for så vidt gå efter fem minutter og sidde uden at sige noget. Man kan ikke tvinge nogen til at tale med én, og vores arbejde bygger i høj grad på motivationsteoriene. Kun når drengene selv er motiverede, kan der ske en udvikling.

Efter maden spørger Peter, om han må ringe.

– Jeg vil gerne have Søren med, siger han.

Femten minutter om dagen har han tilladelse til at tale i telefon med kæresten eller familien. Imens skal en medarbejder lytte med for at sikre, at der ikke bliver talt om retssagen.

– Hej skat. Det er mig, siger Peter, da han har trykket nummeret på telefonen i besøgsrummet. Der er medhør på, og Søren sidder på stolen ved siden af med et neutralt ansigtsudtryk.

– Hvad laver du, spørger Peter.

– Jeg har lige sovet. Hvad laver du?

– Ikke så meget. Der er jo ikke så meget at lave. I går havde jeg tjans. Så skal man gøre rent på afdelingen.

– Nåeh, tjans. Jeg synes, du sagde dans, griner kæresten.

Lidt efter begynder Peter at skælde ud på hende.

– Du har fortalt min mor om Kalle, siger han vredt.

Først tror Søren, at Peter henviser til, at kæresten har været ham utro, men da Peter siger, at mo-

OMSORG Stevnfortet har bisonokser, som de drenge, der har særlige tilladelser, kan få lov til at fodre. Arbejdet med dyr giver gode muligheder for at lære eleverne at tage ansvar og vise omsorg.

Det bedste ved at være her er, at jeg er kommet til at se lidt lysere på det hele. Jeg ved ikke, hvad det værste er. Jeg synes ikke, at det er en straf

18-årige Thomas venter på at komme i retten i en sag om blandt andet drabsforsøg

Det bedste er, at vi får varm mad to gange om dagen. Det værste er, at man ikke kan gå og komme som man har lyst til

18-årige Lars afsoner en fængselsdom for blandt andet vold og ulovlig våbenbesiddelse

deren har fortalt det videre til politiet, bliver Søren klar over, at emnet har noget med sagen at gøre.

– Peter, Peter, kommenterer han og klapper fingrene sammen.

– Fuck, jeg må ikke tale om det, siger Peter.

I tvivl

Bagefter fortæller Søren, at han var i tvivl om, hvordan han skulle agere i situationen.

– Da han begyndte at skælde ud på kæresten, overvejede jeg, om jeg skulle hjælpe. Om jeg for eksempel skulle tage ham på armen for at berolige ham, sådan som jeg nogle gange gør, når han hidses sig op overfor de andre drenge. På den anden side sad jeg der jo kun for at løse en politimæssig opgave. Han havde ikke ønsket, at nogen skulle overvære samtalen. I sådan en situation gælder det om tænke lynhurtigt: Hvad er det rigtige at gøre?

Senere i samtalen viser det sig, at Peter har noget alvorligt på sinde. Han vil tale med kæresten om, at de skal gøre det forbi.

– Det ville være bedre for dig, siger han.

– Ja, det er svært, når du sidder inde, og jeg er ude... Men jeg vil gerne være sammen med dig, siger hun.

– Vi kan jo stadig tale sammen. Og du kan også komme og besøge mig. Selv om jeg nok ville synes, at det ville være lidt underligt.

– Og så skulle jeg sige, at jeg skulle ned og besøge min eks-kæreste. Eks-kæreste. Det ord passer bare ikke på dig og mig, siger hun.

En personlig snak

Søren rykker på telefonen for at give Peter signal om, at der ikke er så lang tid tilbage.

– Vi kan tale om det igen i morgen. Eller i overmorgen. Så ringer jeg til dig, siger Peter.

– Ja, jeg elsker dig.

– Jeg elsker også dig.

Da Peter har lagt røret, bliver Søren siddende i stolen.

– Det lød som om, det var en svær samtale, siger han.

– Det var det også. Jeg synes, det er synd for hende, svarer Peter.

– Det lød som om, du er glad for hende.

– Ja, det er jeg også.

– Det lød også som om, hun er glad for dig.

Sådan som jeg hører det.

– Ja. Det er bare synd for hende. Jeg får mindst et halvt år, selv med god opførsel, for jeg har også en anden dom.

– Ja, men tænk på, at når du først har fået din dom, så er der ikke længere besøgs- og brevkontrol, og så kan du få besøg af hende uden at der nogen, der skal overvære det, og du kan tale med hende uden, at der er nogen, der skal lytte.

Søren rejser sig op.

– Sig til, hvis du vil snakke mere, Peter, så er jeg klar til at lytte.

– Ja, det går nok.

– Ja, for det lød som en svær samtale.

– Ja, det var det også.

– Og det var også godt, at du undgik at skælde ud og blive uvenner. For det kan jo godt være lidt svært, hvis man først er uvenner og du er her, og hun er der.

Peter smiler. Som bliver han lidt stolt.

Nødt til at rykke hurtigt

Bagefter går Søren ind på kontoret for at beskrive episoden i dagbogen.

– Det er både, så mine kollegaer kan vide, hvad der er sket, og som dokumentation til retten. Det, at Peter kan tale sådan med sin kæreste, viser, at han har empati, siger han.

Søren fortæller også, at det var helt bevidst, da han bagefter blev siddende og sagde: 'Det lød som om, det var en hård samtale'.

– Jeg tog udgangspunkt i, at det var min oplevelse – ikke at det nødvendigvis var sådan. For det kunne jo godt være, at han havde en anden

oplevelse. Og så var det samtidig en måde at åbne op for, at vi kunne tale om det.

På den ene side forholder Søren sig lidt afventende, fordi han ikke tror på, at noget kan rykkes uden en motivation. Hvis Peter ikke vil snakke, er der ikke noget at gøre.

– På den anden side er vi nogle gange nødt til at være lidt mere offensive, end man måske ellers ville være. På et opholdssted ville man nok vente længere tid på at vinde drengenes tillid, her er vi nødt til at være hurtigere. Jeg er nødt til at give ham mulighed for at tale med mig, selv om dette nok kun er den ottende dag, vi har sammen.

Lidt efter banker Peter på døren til kontoret.

– Må jeg få en hovedpinepille, spørger han, og:

– Er du frisk på et spil bordtennis senere?

– Det kan du tro, jeg er, svarer Søren, og fortæller bagefter, at et spil kan være et godt redskab til en samtale, fordi man ikke behøver at se hinanden i øjnene.

Små frø

For Søren handler arbejdet på Stevnstøtten i meget høj grad om, at plante små positive frø i sindet på de unge mennesker.

– I det her tilfælde kan det være et lille frø om, at det kan være godt at tale med andre mennesker. Et frø om, at det er godt at tale ordentligt til sin kæreste. Jeg synes, det er spændende at komme så tæt på de her drenge, der er så voldsomt omsorgs-svigtede. Jeg tror slet ikke, jeg kunne komme så tæt på dem, hvis jeg for eksempel arbejdede som gadepædagog, siger han.

Peter fortæller selv, at begge hans forældre var narkomaner i hans første leveår, og han selv har taget stoffer i flere. Når Søren læser i drengenes journaler, går den slags oplysninger igen. Misbrug, vold, kriminalitet og krigstraumer har ofte været en del af drengenes opvækst.

– Og så er der også nogle, der har været psykisk syge og har forsøgt sig med selvmedicinering i form af stoffer, som så igen har ført dem ud i et kriminelt miljø. Og det er heller ikke sjældent, at vi kan sætte kryds ved det hele, fortæller han.

Da Søren et par dage efter er på vagt igen, møder han klokken otte. Så skal dørene låses op til værelserne, og Søren skal sikre, at alle er, hvor de

skal være. Bagefter er der morgenmad, og klokken ni går Peter og Ali i skole. Thomas bliver tilbage og har tjansedag sammen med Søren. I dag går det helt gnidningsfrit, og Thomas finder af sig selv støvsugeren frem.

– Andre gange kan der virkelig ligge et stort pædagogisk arbejde i at få dem til at gøre rent, siger Søren. Også her gælder systemet med valg og fravalg: Hvis man vælger at lave sin tjans, er der lomme penge i vente. Ellers fravælger man pengene. Tjansedagen er også en mulighed for at få snakket sammen på tomandshånd.

– Og for sådan en som Thomas handler det meget om at tale om fremtiden. Det er min vurdering, at der er sket en stor udvikling med ham, mens han har været her, fortæller Søren.

Det er Thomas enig i. Han har været anbragt på syv forskellige institutioner og familieplejere, og har også boet på gaden. Efter eget udsagn har han været kriminel fra otte-års-alderen og en af sagerne mod ham handler om, at han i en amfetaminrus og efter fire dage uden søvn, kastede håndvægte efter en tilfældig mand.

– Nu synes jeg, at jeg er begyndt at se lidt lysere på tingene. I Vestre Fængsel tænkte jeg bare, at jeg skulle ud og lave nogle flere penge. Nu tænker jeg på, at jeg gerne vil tage min niende klasse og have et kørekort. Og så håber jeg ikke, at jeg begynder at tage stoffer igen, for hvis jeg først begynder, kan jeg ikke holde op, før jeg ryger ind igen.

Søren Olsen kunne godt tænke sig, at arbejdet i de sikrede institutioner kom til at pege længere fremad.

– Man kunne forestille sig, at de erfaringer, vi har gjort os herinde, kunne blive brugt i det videre forløb – hvis vi for eksempel kunne komme med nogle anbefalinger til, hvad der skal ske, når de unge ikke skal være her mere. For eksempel ved at vi deltog i netværksmøder sammen med den unge og forskellige mennesker omkring den unge. For i det øjeblik, hvor de her unge vil hjælpes, skal man godt nok være fremme i skoene og hjælpe dem. ■

Alle oplysninger om de anonymiserede drenges baggrund bygger på, hvad drengene selv har fortalt i et interview med Socialpædagogen.

VARME (venstre) 'Når de unge kommer her, er de i en frygtelig livskrise. De har et enormt behov for støtte og omsorg, for det er meget frustrationsfyldt at være låst inde og være frataget sin frihed', siger Søren Olsen.

SKEMALAGT Mange af de unge på Stevnstøtten er vant til kaos, og så er det en omvæltning med den meget stramme, tidsbestemte struktur.

Forbryderskole eller ej

Kritikere mener, at de sikrede institutioner er en læreplads i kriminalitet. Medarbejdere på Stevnstortet mener, at alternativet er meget værre

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Foto: Hanne Loop

Det er urealistisk at tro, at man kan spærre de unge inde i gennemsnitlig et par måneder og så tro, at der er noget, der kan rykke ved deres livsanskuelse [...] og på de sikrede institutioner danner de unge nye netværk med andre unge, der også har en kriminel livsanskuelse

Tea Bengtsson, sociolog

Ham ville jeg godt nok ikke lave et knæk med. 18-årige Thomas griner, da snakken falder på en af de andre drenge, der kan være let at skræmme.

På Stevnstortet er det ikke ualmindeligt, at der bliver talt om kriminalitet og lignende emner. Mens Socialpædagogen er på besøg, går snakken for eksempel om en af drengenes fætter, der sidder i Vestre Fængsel, og hvordan det er.

– Her bliver talt en del om kriminalitet. Både om det drengene har lavet, og det de ikke skal lave, så når jeg kommer hjem herfra, har jeg ikke ligefrem lyst til at tænde for tekst tv og læse om de sidste nye forbrydelser, siger socialpædagog Søren Olsen.

Netop det, at der tales om kriminalitet, bliver af kritikere fremført som argument for, at de sikrede institutioner virker stik mod hensigten.

Det påpegede professor Tine Egelund fra SFI for eksempel i forbindelse med fagbladet Socialpædagogens tema om fremtidens døgninstitution:

– Rent forskningsmæssigt ved vi, at ophold på lukkede institutioner ikke gavner børnene og de unge. De er ekskluderede, før de kommer ind, men opholdet stadfæster eller fordyber den sociale eksklusion. En god måde at lære børn og unge mere sofistikerede kriminalitet eller lære dem at blive misbrugere, er at sætte dem sammen med andre børn og unge med normbrydende adfærd, sagde hun (læs mere i Socialpædagogen nr. 18 2010).

Nyt forskningsprojekt

Sociolog Tea Bengtsson er netop nu i gang med et forskningsprojekt, der peger lidt i samme retning. Hun har været på to måneders feltarbejde på en sikret institution, og er for øjeblikket ved at skrive en ph.d. om emnet.

Her vil hun referere til, at andres forskning viser, at det kan skabe yderligere kriminalitet, når

man sætter mange kriminelle unge sammen i institutionaliserede rammer – og derefter påvise, hvordan hun konkret observerede en form for gangsteroplæring. Tea Bengtsson vil ikke gå i detaljer, før hun har fået offentliggjort sit materiale i et videnskabeligt tidsskrift, men hun vil gerne give et eksempel på, hvordan der sker en utilsigtet kompetenceudvikling:

– Snakken om kriminalitet kører hele tiden – ind og ud mellem andre emner. Hvordan bryder man ind i huse? Hvordan stjæler man de hurtigste biler? For eksempel snakkede drengene om, at mange af de nye biler er svære at stjæle, fordi der er start-spærrere på, og så gav de hinanden tips og ideer: Ude i nogle af de pæne villakvarterer, låser folk aldrig deres køkkendør, og når de kommer hjem lægger de pung og nøgler på køkkenbordet. Så hvis man kommer derud ved femtiden, kan man bare gå ind i køkkenet, stjæle nøglerne og køre i bilen, genfortæller hun.

Tea Bengtsson oplevede også helt klart, at det gav status mellem drengene, hvis man havde været i fængsel – eller kendte nogen, der havde.

Umulig opgave

På den ene side er Tea Bengtsson overbevist om, at personalet på de sikrede institutioner rigtig gerne vil hjælpe de unge. På den anden side mener hun, at opgaven næsten er umulig.

– Det er urealistisk at tro, at man kan spærre de unge inde i gennemsnitlig et par måneder og så tro, at der er noget, der kan rykke ved deres livsanskuelse. Kriminalitet er en meget integreret del af de unges liv. Det er ikke bare en biting, og på de sikrede institutioner danner de unge nye netværk med andre unge, der også har en kriminel livsanskuelse, siger hun.

Kritikpunkterne er på ingen måde nye for medarbejderne på de sikrede institutioner, der også er vant til at høre deprimerende statistikker med store tilbagefald – altså unge, der begår ny kriminalitet efter, at de har forladt den sikrede institution.

Men hverken afdelingsleder Marianne Nielsen eller socialpædagog Søren Olsen vurderer, at et ophold på Stevnstortet er til skade for de unge.

– Mange gange synes jeg faktisk, at det er godt for dem, siger Marianne Nielsen.

– De får en pause fra det problematiske netværk, som de ellers er i. De bliver mandsopdækket

af voksne, og det giver dem mulighed for at tænke over deres liv. Jeg synes heller ikke, at det er en ulempe, at der bliver snakket om kriminalitet, fordi vi er med til at sørge for, at der bliver en ordentlig dialog omkring det. Man skal jo også tænke på, hvad alternativet er. Det er i hvert fald meget mere skadeligt at være i et voksenfængsel, for det her er et pædagogisk tilbud. Og det er ofte også skadeligt for de unge, at blive i det miljø, de ellers færdes i, siger hun.

Dejligt sted

Da fagbladet Socialpædagogen taler på tomandshånd med en af drengene på Stevnstortet, er han da også overraskende positiv, når man tænker på, at han er tvunget til at være her.

– Det er et fedt sted. Et dejligt sted, siger 17-årige Peter, der er varetægtsfængslet i surrogat og venter på at komme i retten for en sag om røverisk overfald.

– Selvfølgelig vil jeg hellere være ude, for det er nederen at være spærret inde, og mine venner skal for eksempel i byen i aften, og så er det kedeligt at skulle sidde og se fjernsyn – men jeg synes også, at det er meget rart at få en pause. At få tænkt lidt over tingene. Slappet af og få lidt ro i hovedet. Der sker så fucking meget derhjemme, når jeg er sammen med mine venner og skal sælge hash og alt muligt, begynder han. Og stopper så sig selv:

– Altså det er ikke fordi, jeg sælger særlig meget hash. Det er mest en ven, jeg har, der gør det... Men vi er også tit så fucking fulde derhjemme, og her må vi jo ikke få alkohol, og jeg kan faktisk godt

bruge at slappe lidt af. Jeg kunne godt bruge en måned mere til at tænke lidt over tingene, men så lidt slipper jeg nok ikke med...

Peter medgiver, at der bliver snakket en del om kriminalitet.

– Vi spørger selvfølgelig hinanden, hvorfor vi er her, og man kan måske også godt få nogle fif. Men en læreplads til kriminalitet, det vil jeg nu ikke kalde det, siger han.

Peter ved heller ikke om han ligefrem har forandret sig i løbet af den ene måned, han har været på Stevnstortet.

– Men jeg har da i hvert fald tænkt lidt over, at jeg har været et fjols. ■

Alle navne på drenge på Stevnstortet er ændret af redaktionen.

KONTAKT Under styrketræningen har Søren Olsen først og fremmest tilsynspligt med de unge – men nogle gange bliver der også lejlighed til en samtale. 'Det gælder om at gribe bolden, når den bliver spillet op', siger han.

Diskuter dilemmaet på facebook

Hvordan undgås 'forbryderskolen'?

'En god måde at lære børn og unge mere sofistikeret kriminalitet eller lære dem at blive misbrugere, er at sætte dem sammen med andre børn og unge med normbrydende adfærd'. Sådan siger professor Tine Egelund. Har hun ret? Hvordan undgår man, at de sikrede institutioner bliver 'forbryderskoler'?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

SIKREDE INSTITUTIONER

INDGANG Fysisk aktivitet spiller en stor rolle i skolen, hvor der ofte bliver spillet fodbold og bordtennis. Skolens filosofi er, at eleverne kun kan lære noget, når de er motiverede for det.

Relationen kommer først

Skolen på Stevnfortet adskiller sig fra andre skoler for filosofien er, at eleverne kun kan lære, hvis de selv er motiverede for det

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Foto: Hanne Loop

Selvfølgelig kan det være vigtigt med matematik, men for mig er det mere vigtigt, hvis de unge finder ud af, at livet kan blive bedre, end det var før.

Sådan opsummerer lærer Thor Henriksen meningen med hans job som skolelærer på den sikrede institution Stevnfortet, der er et alternativ til fængsel for primært unge under 18 år.

Thor Henriksens arbejde består af meget andet end formler og staveord.

– Den væsentligste forskel fra helt almindelig undervisning i en folkeskole er, at det er fuldstændig alfa og omega, at vi får opbygget en relation. I en folkeskole kommer undervisningen i første

række, men her prøver vi først at skabe en relation – og så ser vi, om der er et eller andet sted, hvor vi kan rykke de unge. Det kan være regulær undervisning, men det kan også være, at vi taler om skatteregler eller bare prøver at vise dem, at livet kan handle om andet end kriminalitet og stoffer.

Stevnfortets skole har åben alle hverdage mellem 9.00 og 12.00 og igen mellem 13.00 og 15.00. Der kan maks være ti elever på holdet, og der er syv ansatte. Både lærere og pædagoger.

– Og i praksis er der faktisk ikke så stor forskel på om, vi er pædagoger eller lærere, siger Thor Henriksen.

Skoledagen starter altid med, at elever og lærere samles til en fælles snak. Den behøver ikke være strengt faglig, men kan også bare handle om livet i al almindelighed – som i dag, hvor gruppen taler om, hvordan og hvorfor, det kan være svært at springe på trampolin efter en fødsel. Derefter aftaler elever og lærere, hvem, der skal være sammen med hvem.

– Og vi bruger typisk en time i hallen. Både om formiddagen og om eftermiddagen, fortæller Thor Henriksen. Hvor meget tid, der går med fag-

faglig undervisning, svinger meget fra uge til uge, afhængig af, hvilke elever, der er på holdet.

– Men i gennemsnit tror jeg kun, det er nogle timer om ugen. Til gengæld skal der virkelig rykkes i det øjeblik, en elev selv er motiveret for at lære noget. Ali har for eksempel lige sagt, at nu vil han gerne gå i skole, og så slår vi til med det samme og laver et skema til ham, hvor han for eksempel har matematik med mig mandag formiddag, dansk med en anden lærer tirsdag formiddag og så videre, fortæller Thor Henriksen.

Søger interessen

Han bruger ikke nogle bestemte didaktiske metoder, men lader det hele være individuelt tilpasset til den enkelte elev. Der er dog et fællestreæk, der går igen hos de fleste: De har tidligere haft meget dårlige erfaringer med skolen, og befinder sig ofte på et fagligt niveau langt under deres alder.

– Derfor er det også en af vores vigtigste målsætninger, at de skal have en positiv oplevelse med at gå i skole, siger Thor Henriksen. Og det lykkes tilsyneladende. I hvert fald nævner flere af de elever, fagbladet Socialpædagogen taler med, at

netop skolen er noget af det bedste ved Stevnstorfet. Og vi har haft flere elever, der siger, at det er den bedste skole, de nogensinde har gået på, siger Thor Henriksen.

I samværet med eleverne leder han altid efter noget, der interesserer dem, og som kan bruges som brækjern til undervisning.

– Det handler typisk om musik, men for eksempel havde jeg for nylig en elev, der interesserede sig for den hemmelige orden Illuminati og fremlagde sin viden for de andre. Der var også en anden elev, hvor jeg pludselig fandt ud af, at han interesserede sig for at lave sudoku. Nogle gange kunne han sidde med det i to-tre timer, og det var et kæmpe skridt, når han normalt kun kunne holde koncentrationen i to-tre minutter.

For øjeblikket er det ikke muligt, at tage folkeskolens afgangsprøver på en sikret institution, men Thor Henriksen håber, at det ændrer sig.

– For nogle ville det jo være en rigtig god gulerod, hvis vi kunne arbejde på at føre dem til eksamen.

Og når de nu er her i denne dyre skole, ville det da være godt at få så meget som muligt ud af det. ■

Vi har haft flere elever, der siger, at det er den bedste skole, de nogensinde har gået på

Thor Henriksen, lærer

SIKREDE INSTITUTIONER

Undervisningen skal være bedre

Danske Regioner vil forbedre undervisningen på de sikrede institutioner. Det sker på baggrund af DPU-rapport, der påpeger en række problemer på skolerne

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

U nge på sikrede institutioner modtager ikke undervisning i et omfang, der svarer til deres jævnaldrende. Sådan lyder en af konklusionerne i rapporten 'Fra udsat til motiveret,' som en række forskere fra Danmarks Pædagogiske Universitetsskole udgav i 2010.

På baggrund af rapporten er en arbejdsgruppe under Danske Regioner nu ved at udarbejde et forslag til, hvordan undervisningen kan forbedres.

Som rapporten også konkluderer, skyldes den ringere undervisning dog også i meget høj grad, at de elever, der kommer på de sikrede institutioner, har langt ringere forudsætninger for at modtage

undervisning end flertallet. For eksempel har op mod halvdelen psykiatriske diagnoser, der for eksempel medfører koncentrationsbesvær. Det er også et gennemgående træk, at elevernes skolekunderskaber er meget ringe, og flere har for eksempel ikke gået i skole i flere år, selv om de er i den skolepligtige alder.

Forskerne bag rapporten anbefaler blandt andet:

- At der udvikles standardiserede evalueringsredskaber i forhold til de unges faglige, sociale og personlige udvikling på institutionen.
- At der udvikles en elektronisk platform for alle undervisere på sikrede institutioner, så de bedre kan udvikle og koordinere undervisningen på tværs af institutionerne. For eksempel ved at dele eksempler på succesfulde undervisningsforløb.
- At der igangsættes et forsøg, der skal gøre det muligt at tage folkeskolens afgangsprøve på fleksible vilkår.
- At personalet får mere efteruddannelse, og at der udvikles mere undervisningsmateriale målrettet de unge. ■

Behov for efterværn

Hvis unge kriminelle skal ud af kriminalitet, er der behov for et bedre efterværn, når de unge forlader de sikrede institutioner. Det er en af anbefalingerne i ny rapport

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Opholdet på en sikret institution har i sig selv en positiv effekt, når målet er at komme ud af kriminalitet. Det mener det helt store flertal (85 procent) af de unge, der har været anbragt på en af Danmarks syv sikrede institutioner.

Alligevel er det kun et lille mindretal, der formår at holde sig fri af kriminalitet efter opholdet.

Det viser en ny rapport fra Center for kvalitetsudvikling, der blandt andet bygger på spørgeskemasvar fra forskellige fagfolk og de unge selv.

I konklusionen står der blandt andet, at de sikrede institutioner igangsætter en positiv udvikling for en god del af de unge.

– På flere områder er det lykkedes de sikrede institutioner at bidrage til at understøtte, påbegynde og motivere de unge til at forbedre deres sociale, materielle, kulturelle og personlige situation, således at de unge får bedre handlemuligheder efter anbringelsen, står der.

Rapporten påpeger også, at en vellykket udslusning fra de sikrede institutioner forudsætter et stort forberedelsesarbejde hos de kommunale myndigheder. Det er nødvendigt at give de unge tilbud om hjælp efter anbringelsen.

– I den forbindelse efterlyses der eksempelvis en opfølgende voksenstøtte og muligheden for påbegyndelse af job eller skoleforløb umiddelbart efter anbringelsen, konkluderer rapporten.

Kommunernes opgave

Socialpædagogernes næstformand, Pernille Christoffersen, mener, at alle tidligere anbragte bør få et tilbud om efterværn.

– Mange tidligere anbragte står uden et godt netværk, og har derfor behov for støtte til blandt andet at få job og uddannelse. Og behovet er bestemt ikke mindre for unge, der har været anbragt på de sikrede institutioner, siger hun.

Hos Danske Regioner påpeger kontorchefen på det sundheds- og socialpolitiske kontor, Tommy Kjeldsgaard, at det er kommunernes opgave at lave bedre efterværn.

– Men Regionerne skal sikre, at vi får overgivet den unge ordentligt. Vi skal give oplysninger om den unge videre på en klar og overskuelig måde, og være der for kommunerne, når de har brug for støtte til at forstå, hvad der er bedst for den unge. Og så skal vi konstant opfordre kommunen til at samarbejde på området, siger han.

Formanden for KLs børne- og kulturudvalg, Jane Findahl, er enig i, at efterværn er vigtigt.

– Og med Barnets Reform står det klart, at den unges opholdskommune i hvert enkelt tilfælde har pligt til at forholde sig til og beslutte, om den unge skal tilbydes efterværn. Og det bør ske i tæt samarbejde med den unge selv og den anbringende kommune – eller i de sikrede institutioners tilfælde med regionen, samt med det opholdssted (eller den sikrede institution), som den unge har haft ophold på, siger hun. ■

Fakta

SIP-sikret, som undersøgelsen kaldes i forkortet form, er en del af regionernes sociale indikatorprogram (SIP). Formålet er at videndele om indsats, resultater og effekt af den sociale indsats. SIP-sikret bygger blandt andet på en række skemaer, der er udfyldt ved ind- og udskrivningen på de sikrede institutioner af såvel personale som af den unge selv.

I alt har der i undersøgelsesperioden været 573 forløb på de sikrede institutioner, og der er udfyldt skemaer for i alt 364 forløb. Men alle skemaer er ikke udfyldt hver gang – for eksempel er der kun 162 unge, der har besvaret skemaerne ved udskrivelsen.

Derudover bygger undersøgelsen på en struktureret faglig diskussion mellem en række fagfolk fra de sikrede institutioner (audit).

Læs mere på www.kortlink.dk/8qde

STRAMME RAMMER

På Tingagergården kan de 24 borgere ikke bruge hinanden indbyrdes. Så når rammen i det økonomiske puslespil formindskes, og en-til-en-tiden mellem socialpædagog og borger udhules, stiger den enkeltes isolation, og glæden forsvinder – også for medarbejderne, mener Kjeld Christensen og Anne Schou Clausen.

ARBEJDSPLADS BESØG

Det dystre lapperi

Politikerne burde prøve at være 'gøgeunger' selv – eller i det mindste komme i praktik på socialpædagogiske arbejdspladser. Sådan lød det fra en gruppe medarbejdere på Bocenter Vest i Århus, da Socialpædagogerne kom på arbejdspladsbesøg

Af Hanne Sørensen Smith, redaktionen@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Samfundets puslespil er hverken sjovt eller hyggeligt at lægge for tiden. Den herskende politik og krisen betyder, at de økonomiske brikker i rammen ikke når sammen. Følgelig

gør politikerne rammen mindre, og så er der ikke plads til indholdet. Brikker bliver til overs, brikker bliver beskåret. Det samlede billede er et dystert lapperi efterhånden.

– Beparelserne, uha. Vi snakker da nogle gange her om de gamle på arbejdspladsen, om at skippe en ferieuge, om at blive lidt længere. Vi vender den indad i vores fællesskab. Men der er jo flere grunde til, at vi skal igennem disse besparelser. Århus Kommune har tidligere nedsat dækningsafgiften og grundskyldspromillen. Hvor er Socialpædagogernes Landsforbund lige i det?

Sådan konstaterede og spurgte socialpædagog Kjeld Christensen, da han sammen med et dusin kolleger fra hele Bocenter Vest forleden tog imod forbundet på arbejdspladsbesøg.

Faglig sekretær Gert L. Due fra kreds Østjylland satte sig ved kaffebordet og lagde op til debat på

Tingagergården i Tilst, som er et bo- og aktivitets-tilbud til 24 voksne udviklingshæmmede, hvoraf 14 også er autister.

Hvordan har I det?

Han fortalte om overenskomstforhandlinger op ad bakke og om socialpolitik ned ad bakke. Budgetterne på det socialpædagogiske område mangler 1,6 milliarder kr. i 2011 i forhold til forbruget i 2009 på landsplan. De seneste tre måneder har i Århus budt på nedskæringer uden sidestykke:

– Så. Hvordan har I det? Hvordan ser forbund og kreds ud udefra, spurgte Gert Due, hvorefter meldingerne rullede ind.

Hvor står Socialpædagogernes Landsforbund så lige i det med grundene til besparelserne, lød et stort spørgsmål.

– Vi er ikke et politisk parti, men et fagligt fællesskab. Når det er sagt, så toner vi da rent flag. Vi skal have en anden regering, en anden politik. Vi giver ikke partistøtte, men vi engagerer os i socialpolitikken og anbefaler at stemme til venstre for midten, sagde Gert Due.

– Det er slemt med pengene. Men det er faktisk værre med måden, vores borgere bliver omtalt på, konstaterede afdelingsleder Anne Mette Brun Christensen.

– Det er trist, at politikere med deres sprogbrug piller ved menneskers værdighed.

Tillidsrepræsentant Anders Ransby sekunderede:

– Vi skal som samfund tænke økonomi ud fra et menneskesyn og ikke omvendt.

– Ja, det skal der vendes op og ned på. Tror I, vi får en anden regering? Tror I, det hjælper, spurgte Gert Due.

– Vi får en anden regering, tror jeg. Men jeg er mere i tvivl om, hvorvidt det bliver bedre. I dag er det en hård nyser at være socialpædagog, svarede

Jeanne Mortensen, og hendes kollega Allan Engelhardt havde ligeledes sine tvivl om økonomien under en ny regering.

Selv om der er afgørende forskelle for eksempel på pensionsområdet mellem europæiske lande, så er det overordnede økonomiske puslespil i Europa som det danske: Mindre ramme giver plads til mindre indhold. Brikker bliver til overs. Brikker bliver beskåret.

Bliver isolerede

– Op ad i systemet skal vi have dem til at forstå, at deres beslutninger har konsekvenser. Vores borgere her kan ikke bruge hinanden indbyrdes. Jo færre timer, de har sammen med os, jo mere isolerede bliver de. Det kan da ikke kaldes inkluderende, sagde Anne Mette Brun Christensen, og Anne Schou Clausen mente, at glæden for borger og for pædagog forsvinder, når en-til-en-tiden udhules.

– Ud over kroner og øre-nedskæringer blev der krævet revisitation på alle områder. Vi skulle reducere bostøtte til hver borger med 25 procent. Men så fandt man ud af, at det var ulovligt at gøre på den måde, berettede Lene Thorsen, og Gert Due redegjorde for baggrunden:

Da Randers Kommune ville hente sine unge hjem fra opholdssteder, fik de alle over en kam tildelt et fast antal bostøttetimer. Men det blev indklaget, og kommunen fik tæsk, for man må ikke sætte skøn under regel.

– Ja, men så er vi nu i en ny runde her, hvor vi selv som medarbejdere skal kategorisere de enkelte borgere. Så nu laver vi skemaer i lange baner til kommunerne, fortsatte Lene Thorsen, og Anders Ransby var meget bekymret over den økonomiske revisitation, der intet havde at gøre med bedre udviklingsmuligheder for det enkelte menneske.

– Det kan være fint at vurdere, om indsatser skal være anderledes. Men jeg er voldsomt provokeret af besparelsesdelen i den her proces. Vi skal kategorisere, men i sidste ende har socialrådgiveren den samme pose penge med, hvad enten vi taler om en let og billig ydelse eller en tung og dyr ydelse, sagde Lene Thorsen.

Burde prøve det selv

– Der sker et skred i de basale ydelser. Vi kan simpelthen have svært ved at nå det hele – for eksempel at nå morgenmaden, før det er af sted til aktiveringstilbuddet, fortalte Anders Ransby.

Mette Kuntz mente, at politikere burde prøve at være 'gøgeunger' selv, mens MED-repræsentant Jan Berg Andersen ville invitere politikere i praktik i det mindste.

– Der skal arbejdes hårdere, og der er krav om endnu større kompetencer. Samtidig budget-

Arbejdspladsbesøg

I uge 4 og 5 har Socialpædagogernes kredse særligt fokus på arbejdspladsbesøg, og igen i år blev det på de to uger til en lang række besøg på arbejdspladser i hele landet (det endelige antal er ved deadline endnu ikke opgjort). Nogle kredse havde udbudt forskellige temaer til arbejdspladserne, andre havde åbne dagsordener og atter andre arrangerede fyraftensmøder på kredskontoret. Samtidig var besøgene startskuddet på hele forbundets nye medlemskampagne 'Vi kan vores kram' og en særlig indsats på det private område.

Læs mere om aktiviteterne i din kreds på www.sl.dk/kredse og om medlemskampagnen på www.sl.dk/kram

teres der med færre sygedage, og midlerne til kompetenceudvikling er fjernet. Det hænger ikke sammen, understregede Jeanne Mortensen.

– Nej, vi skal have klargjort, hvad det er, vi ikke kan levere mere efter besparelserne. Det er ærgerligt, at det skal helt ned på det gamle Strandvænget-niveau, før politikerne handler, mente Anne Mette Brun Christensen.

Og Tina Grønlund funderede over nutidens individuelle tilgange til den fælles kamp for bedre forhold. Man læser en interessant artikel i sit fagblad. Man går til et møde.

– Men vi går ikke ud i samlet flok og råber på gaden, konstaterede hun.

Det udløste lidt opmuntring fra den faglige sekretær:

– Et stormøde for 5.000 mennesker om efterlønnen, det giver altså energi, kan jeg love jer. Men ellers er tiden da lidt anderledes, som du siger. Så altså: Det kræver nok en lang, sej kampagne at få politikerne ud. Og kredsens skal have jeres hjælp til at belyse praksis, så I kan få politikerne ud. I må også bruge noget tid på at gå ud i verden og fortælle om det her. Når I siger, at I lige bliver et kvarter eller en halv time længere på arbejde, så er mit bud, at I bruger den tid på at oplyse andre om forholdene for jer og borgerne, svarede Gert Due. ■

TIDSFORBRUG 'Når I siger, at I lige bliver et kvarter eller en halv time længere på arbejde, så er mit bud, at I bruger den tid på at gå ud i verden og oplyse andre om forholdene for jer og borgerne her', sagde faglig sekretær Gert Due til de medarbejdere i Bocenter Vest, der tog imod Kreds Østjylland på arbejdspladsbesøg på Tingagergården.

Landsmøde og konference i Socialpædagogernes faglige netværk for pædagoger i psykiatrien

24. – 25. marts 2011 på Severin i Middelfart

Børne- og ungdomspsykiater Søren Hertz, inviterer til et kritisk blik på vores bekymringskultur

Tilmeldingsfrist: 23. februar 2011

Tilmelding på www.sl.dk/kalender

LO-STORMØDE

Vi holder fast i efterlønnen

'Nu kan det være nok! Hold fingrene væk, Lars Løkke!' Meldingen var klar og kontant på LO's stormøde i Odense den 2. februar. Flere end 5.000 tillidsfolk fra hele landet deltog, blandt dem op mod 150 socialpædagoger

Af Kim Jørstad, redaktionen@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

Dette er en historisk begivenhed, sagde LO-formand Harald Børsting i sin åbningstale, hvor han slog fast, at det er nødvendigt at stå op mod de besparelser og nedskæringer, der igen og igen rammer dem, der har mindst at stå imod med.

Der er skattelettelser og bankpakker til de rigeste, mens pakkerne til den almindelige lønmodtager indeholder en halvering af dagpengepe-

rioden, besparelser på uddannelser, beskatning af fagforeningskontingenter, påpegede han.

– Og nu vil de også afskaffe efterlønnen, men her siger vi stop. Vi har råd til at være solidariske med hinanden, og vi har råd til efterlønnen, lød det.

Et stormende bifald var den kontante afregning til Børsting.

Der var taler, der var film, der var sange og røde faner, og der var først og fremmest livlig debat blandt de mange deltagere. Argumenterne blev skærpet til de mange samtaler på arbejdspladsen og i familierne, hvor de måske vigtigste slag skal stå. I sidste ende bliver det formentlig placeringen af krydserne ved næste folketingsvalg, der afgør efterlønnens skæbne.

Og hvad det angår, var der stor optimisme at spore:

– Vi sender regeringen på pension. Og det kommer de uden videre arbejdsprøvning. Det er nemlig ikke før tid. Det er på høje tid!, sagde HK-formand Kim Simonsen i sin tale ■

Rigtig dårlig idé at hæve pensionsalderen

– Jeg er 45, og jeg kan se på regeringens plan, at jeg skal fortsætte, til jeg er godt 68, hvis de får forslaget gennemført. Det er mere end 23 år endnu i et arbejde, der er enormt spændende, men også hårdt og udfordrende. Der sker forandringer og omstillinger hele tiden, og det kræver en del af os alle sammen. Efterlønnen skal simpelthen bevares, og det er en rigtig dårlig idé at hæve pensionsalderen! Vi har betalt til efterlønnen, og vi skal kunne regne med den.

Niels Pedersen, socialpædagog på dagcenter for udviklingshæmmede ved Fredericia

Svært at se mig selv på arbejdspladsen efter 60

– Jeg har arbejdet i 15 år på min nuværende arbejdsplads. Det er et dejligt arbejde, men det er også krævende både fysisk og psykisk. En af mine jævnaldrende kolleger er langtidssygemeldt lige nu. Mit eget helbred er ok, men jeg har svært ved at forestille mig, at jeg kan fortsætte, efter at jeg er fyldt 60. Jeg kan sagtens forestille mig, at man kan gøre efterlønnen mere fleksibel, så dem der kan og vil fortsætte med at arbejde, kan gøre det og andre kan stoppe. Det skal der være råd til. Der er helt sikkert andre steder, hvor det er bedre at spare.

Mette Pryds Larsen, socialpædagog for fysisk og psykisk udviklingshæmmede i Odense

Spar dagpenge til de unge og behold efterlønnen

– Jeg har været cirka 30 år på arbejdsmarkedet og kan vældig godt lide det arbejde, jeg har nu. Alligevel vil jeg gerne have mulighed for at trække mig tilbage, før jeg er helt kørt ned. Jeg vil kunne gå med værdighed. Mit arbejde er ikke fysisk belastende. Til gengæld er der personlige omkostninger, fordi jeg hele tiden investerer en masse af mig selv. Jeg tror, at det kan føre til en udbrændthed, en psykisk mathed, som gør, at man er bedst tjent med at holde. Samtidig synes jeg bestemt, at der er mere mening i at give arbejde til de unge. De dagpenge, man sparer, hvis man får dem i arbejde, er da bedre brugt på efterløn til de gamle!

John Rasmussen, hjemmevejleder på Nordfyn

Der skal være råd!

– Vi har for nylig drøftet efterlønnen på et TR-møde, og holdningen var, at den skal bevares. For mange af vores medlemmer er situationen den, at de bliver mere psykisk end fysisk nedslidte. En del har også døgnarbejde, og det slider. Og når regeringen siger, at der ikke er råd til efterløn, så nærer vores medlemmer en sund skepsis. Vi er jo vant til, at de siger, at der ikke er råd til, at samfundet kan tage sig af de svageste. Men hvordan kan der så blive råd til skattelettelser og den slags?

Karen Holte, kredsformand, Nordsjælland

Vi skal have valgmuligheden

– For mig er det afgørende, at vi beholder valgmuligheden. Hvis man vil trække sig fra arbejdsmarkedet, skal man kunne gøre det med værdighed og uden at skulle overbevise nogen om, at man er for syg til at kunne fortsætte. Jeg er selv 52 år, og jeg regner med at fortsætte, til jeg er 65. Sådan har jeg det, men vi skal være solidariske med dem, der har brug for at stoppe før. Heldigvis er mange enige med os, men der er nok en del akademikere og andre, der har sværere ved at stå fast. De tror, efterlønnen er en luksus.

Jan Leth, socialpædagog på skolebehandlingshjem ved Randers

Mange skal bakke op – også de unge

– Jeg har været med til at spare op til min efterløn, og jeg vil gerne selv kunne bestemme, hvornår det er tiden at gøre brug af den. Det er vigtigt, og jeg vil til den tid være rask nok til at kunne nyde det. Jeg vil for eksempel prøve at lære at spille golf uden at have det dårligt over det. Jeg tror ikke på den med, at vi ikke har råd, og jeg håber, at mange – også de unge – vil bakke op om, at vi skal bevare efterlønnen.

Hanne Bylov, sikkerhedsrepræsentant på botilbud ved Børkop

Endelig en ordening, jeg kan bruge – og så vil de fjerne den!

– Som 17-årig startede jeg på arbejdsmarkedet, og jeg har været både jord- og betonarbejder, stilladsarbejder og meget andet. I midten af 90'erne blev jeg uddannet til pædagog, og siden 1997 har jeg arbejdet, hvor jeg er nu. Jeg kan da godt mærke i kroppen, og jeg har haft en del hårdt arbejde – også psykisk belastende ind i mellem. Nu begynder jeg at kunne se frem til efterlønnen, og så vil de fjerne den! Da jeg var ung, var der ikke barselsorlov og omsorgsdage og den slags, da jeg havde brug for det. Nu er der så en ordening, jeg kan bruge, og som jeg selv har været med til at spare op til. Og så vil de fjerne den. Men jeg tror ikke på, at det lykkes for dem. Jeg tror, vi får en ny regering, og at forliget fra 2006 holder.

Bjarke Bylov, tillidsrepræsentant i bofællesskab ved Brejning

Jeg vil gerne være fuldtids-muslim

Aicha ønsker med tiden at kunne leve som sin mor og gå med tørklæde, men lige nu har hun for meget uro i kroppen og på det punkt deler hun skæbne med de andre piger i Pigegruppen

Af Lone Marie Pedersen lmp@sl.dk

Illustration: Louise Thrane Jensen

Pilen vender opad for 19-årige Aicha. På alle måder. Hun er lige flyttet i egen bolig, et klubværelse i Urbanplanen på Amager. Klarer sig godt på SOSU-uddannelsen. Har fået det godt med sin mor. Er i det hele taget så meget ovenpå, at hun har sagt ja til at være assistent i Pigegruppen, der er et projekt for vilde piger og ligger på Vesterbro i København.

Da Aicha for to år siden første gang kom med i Pigegruppen, var hun selv en af de voldelige piger. Hun kæmper stadig med at tøjle sit temperament, men bruger ikke længere vold. Det sker, at hun engang imellem går op i det sorte punkt, som hun kalder det, men det har hjulpet, at hun er begyndt at slå i en pude til kampsport i stedet for at slå på dem, der kommer på tværs af hendes hverdag. Ikke mindst har det hjulpet, at hun i Pigegruppen har mødt socialpædagoger og socialrådgivere, som har lyttet til hende. Har støttet, forstået og rådgivet hende, da hun havde allermost brug for det.

Og så er der alle de andre vilde piger, indvandrere og danskere, som også kommer i Pigegruppen. Til fælles har de en utilpasset ungdom fyldt med konflikter, men ellers er de vidt forskellige, hver især er de små personligheder, nogle med for meget hash, andre med for meget vold – som Aicha – og atter andre med tyveri. Og så er der dem, man ikke umiddelbart kan sætte en etikette på.

Til fælles har de også, at deres tid i Pigegruppen kan blive ret afgørende for, om de klarer sig og

finder sig til rette i uddannelses- og arbejdslivet, eller de får et liv i evig konflikt med omgivelserne.

Aicha blev 'lokket' med i Pigegruppen af en veninde, der fortalte hende, at det var en rigtig luksusklub. Ikke en almindelig fritidsklub.

– Medarbejderne er meget omsorgsfulde. De er åbne og de forstår f... problemerne. De har erfaringer med tingene, siger Aicha.

Hun havde og har fortsat meget vrede indeni, og nogle gange kan hun ikke holde det tilbage. Det er svært at beskrive, hvorfor hun har det sådan.

Det ligger der bare, og var grunden til, at hun både blev smidt ud af 10. klasse og af kokkeskolen. Der var også noget klammeri mellem to grupper af piger på gaden, hvor det endte med knivstikkeri. Flere af pigerne blev slæbt i retten, blandt andet også Aicha, der dog blev frikendt.

På et tidspunkt blev det for meget for hendes mor, og Aicha blev smidt ud. Boede en tid rundt hos veninderne, inden hun fik sin egen bolig.

Aichas forældre er født og opvokset i Marokko. Hendes mor kom først til Danmark som 20-årig i forbindelse med, at hun blev gift med Aichas far, der allerede boede i landet. Aicha er den ældste af en søskendeflok på tre, der alle er født i Danmark. Forældrene er skilt, men Aicha ser dem begge og er nært knyttet til sin mor. Hun besøger hende stort set hver dag, bortset fra torsdag, hvor hun fast kommer i Pigegruppen.

Kan se mig selv i de unge

Aicha er netop blev 'ansat' som frivillig assistent i Pigegruppen. Det betyder, at hun er en person midt imellem de vilde piger og medarbejderne. Ofte kan de unge bedre tale med en på deres egen alder end med en pædagog. Hun er assistent for tre unge piger, en dansker og to etniske minoritetspiger.

– Jeg kan se mig selv i dem, og kan ud fra mine egne erfaringer vejlede dem, hvis de gerne vil have det. Nogle kommunemennesker er lidt skumle, og så vil man hellere sige det til et andet ungt menneske. Det har jeg også selv gjort, siger Aicha.

Social kontrol

Artiklerne beskæftiger sig med den form for sociale kontrol, som nogle etniske minoritetsfamilier udsætter deres døtre for i håb om, at de opfører sig på den måde, som familien har udstukket. Den sociale kontrol kan i værste fald overskride FN's børnekonvention og de rettigheder, som børn og unge har i Danmark.

De første artikler blev bragt i Socialpædagogen nr. 03/2011 og kan læses på socialpaedagogen.dk/arkiv

Vi må ikke så meget som danske børn. For eksempel må vi ikke snakke med drenge. Nogen skal gå med tørklæde, selv om de ikke har lyst til det, og endelig er der nogen, som bliver tvunget til at gifte sig

– Jeg tror også, man lytter mere til et andet ungt menneske end til de ældre, siger hun.

Når man er assistent, kan man nogle gange komme til at stå med så store problemer, at man ikke skal bære dem alene, mener Aicha.

– Hvis der for eksempel er en ung pige på 14 år, der fortæller dig, at hun ofte tænker på at begå selvmord, så er det så stor en ting, at jeg vil tale med en af pædagogerne om det. Jeg vil ikke stå med det alene. For tænkt, hvis hun gjorde alvor af det, så ville jeg føle så megen skyldfølelse over, at jeg ikke havde gjort noget. Det kan jeg slet ikke holde ud at tænke på.

– Pædagogerne har jo en uddannelse til at tale om den slags ting, det har jeg ikke, siger hun.

Der bliver slået til

Hun beskriver nogle af de problemer, som mange etniske minoritetspiger har:

– Indvandrefamilier har en lidt hårdere opdragelsesstil end danske familier. For eksempel tjatter en dansk familie måske til sit barn, hvor en indvandrefamilie slår, så det kan mærkes. Det er tilladt i vores land, men ikke i Danmark, derfor vil vi ofte få flere slag. Vi må ikke så meget, som danske børn. For eksempel må vi ikke snakke med drenge, ikke drikke, ikke gå til fest, nogen skal gå med tørklæde, selv om de ikke har lyst til det, og endelig er der nogen, som bliver tvunget til at gifte sig.

For hendes eget vedkommende måtte hun selv bestemme, om hun ville gå med tørklæde. Hun har foreløbig valgt ikke at gøre det – men det vender vi tilbage til.

Aicha må det meste af det, danske piger får lov til, dog må hun ikke have kontakt med drenge

eller drikke spiritus. Det sidste er ikke noget problem, for hun hverken ryger eller drikker.

– Der er mere ære i Marokko end i Danmark, for eksempel må en pige ikke gå i seng med en dreng før ægteskabet, og der er mere religion, og den kultur har mine forældre taget med hertil, fortæller hun.

Vil gerne være fuldtidsmuslim

Aicha vil leve et frit liv, hvor en uddannelse er med til at give hende økonomisk selvstændighed, og økonomi er helt centralt for at kunne skabe sig sit eget liv.

Hun kan under ingen omstændigheder forestille sig, at hun skal leve i skyggen af manden. Hun vil, når den tid kommer, vælge sig en mand, som hun elsker. Hun har en forventning om, at det bliver en anden indvandrer, der har samme kulturelle baggrund som hun. Hendes kultur er en del af hende.

Og tørklædet er en del af den kultur. Hendes mor bærer tørklæde, og Aicha håber også, at hun selv en dag kan blive det, hun kalder for en fuldtidsmuslim, der beder sine daglige bønner. Som ikke snakker med drenge. Som ikke kommer sent hjem og som ikke laver ballade.

Lige nu har hun for meget uro i kroppen til at leve på den måde. Men om ikke før, så skal hun nå det, når hun finder sit livs udkærne.

– Jeg vil gerne leve i min religion og tradition. Leve frit med mine værdier, siger Aicha.

Om hun kan tøjle sin indre uro og dermed nå sit mål, vil tiden vise. Men en ting ved hun i hvert fald, at hun ikke vil med sit liv:

– Jeg vil ikke fremstå som en indvandrer-taber, siger Aicha. ■

Konfliktmægling

LOKK (Landsorganisation af kvindekrise-centre) tilbyder konfliktmægling til etniske minoritetsunge og deres forældre. Det sker ofte på baggrund af henvendelser fra professionelle, blandt andet socialpædagoger og sagsbehandlere. I 2010 henvendte 389 professionelle og 444 unge sig til LOKK.

De professionelle henvender sig primært for at få sparring og hjælp i form af konfliktmægling. LOKK har udgivet en publikation om konfliktmægling, og hæftet er tænkt som et praktisk redskab, der både kan give indsigt i og oplyse om, hvornår, hvorfor og hvordan konfliktmægling kan være et brugbart redskab. Der er

beskrivelser af selve mæglingssituationen, af kulturkonflikter, og der bliver sat fokus på forskellige æresrelaterede problemstillinger (social kontrol, risiko for tvangsægteskab, pres, vold med mere).

Hæftet 'Konflikt-mægling i LOKK' kan downloades på www.lokk.dk

Et åndehul for udsatte piger

Der er plads til at forandre sig i Pigegruppen. Men vold og trusler er ikke velkomne her

Af Lone Marie Pedersen lmp@sl.dk
Illustration: Louise Thrane Jensen

Pigerne skal føle sig trygge og velkomne, når de træder ind af døren til Pigegruppen, der ligger på Vesterbro i København og er et projekt for socialt udsatte piger. Her kommer både danske og etniske mindretalspiger, der har brug for et fristed, hvor de kan få hjælp af professionelle til at få styr på tingene, og hvor pigerne også kan støtte hinanden.

Socialpædagog Cathrine Nyholm, der har været ansat i Pigegruppen siden 2007, fortæller:

– Pigerne kommer i Pigegruppen, fordi de gerne vil forandre noget i deres liv. Det kan godt være, at de ikke ved præcis hvad og hvordan, men de vil gerne noget med dem selv. Og det kan vi hjælpe dem med at finde ud af, siger hun.

Udgangspunktet for hele miljøet i huset er, at der ikke må være vold eller trusler. Det skal være trygt at være der, og der skal være plads til alle. Det er lykkedes i forbavsende grad, fortæller Cathrine Nyholm.

Hun er ikke meget for at generalisere på journalistens spørgsmål om, hvilke problemer, der er karakteristiske for de etniske minoritetspiger. Alligevel går hun med til at påpege, at der ofte forekommer megen vold hos etniske minoritetsfamilier.

– En del af pigerne kommer fra flygtningefamilier, hvor forældrene ofte lider af posttraumatisk

stresssyndrom. Det kan betyde, at de har svært ved at overskue dagligdagen og rumme andre personer. Mange forældre er på overførselsindkomster, og ofte lever moderen alene med børnene. Enten er faren helt ude af billedet, eller også er han stadig den, der har den styrende stemme i familien, selv om han ikke bor under samme tag som resten af familien. Er faren fraværende i hjemmet overtager sønnerne ofte hans autoritet, siger Cathrine Nyholm.

Støtte fra sidelinjen

Nogle af pigerne er anbragt uden for hjemmet på opholdssteder eller i andre sociale tilbud. Ofte på grund af vold i hjemmet. Her fungerer Pigegruppen tit som fast holdeplads, og medarbejderne er den gennemgående person, som følger pigerne undervejs i de forskellige anbringelser og deltager blandt andet i møder på socialforvaltningen, fortæller Cathrine Nyholm.

– Pigerne, der kommer her, mangler som regel at blive set og hørt som den selvstændige person, de er. De er ofte i tvivl om, hvorvidt de vil miste forældrenes kærlighed, hvis de ikke indordner sig under familiens kultur og religion, siger hun.

Medarbejderne er med på sidelinjen og hjælper pigerne med at være den, de er. Og det betyder blandt andet at støtte dem i, at de ikke skal acceptere vold.

– Ofte befinder pigerne sig i en loyalitetskonflikt i forhold til forældrene, og vi forsøger at hjælpe dem med at få overensstemmelse mellem de modstridende følelser: At man godt kan elske sin familie samtidig med, at man siger fra over for at blive slået, siger Cathrine Nyholm.

– Forældrene fokuserer ofte ikke på det indre hos pigerne, men måler på det ydre. Passer de for

eksempel deres skole og pligterne i hjemmet, og det er så vores opgave at prøve at forklare forældrene, at deres datter ikke kan blive god i skolen, før hun har det godt i maven, siger hun.

Drenge er ikke paradys

Langt størsteparten af pigerne er født og opvokset i Danmark, alligevel lever nogle af dem med en konstant frygt for at blive sendt hjem til forældrenes hjemland, hvis de ikke opfører sig, som forældrene kræver. Datterens opførsel kan i værste fald ødelægge familiens ære og stolthed.

Cathrine Nyholm giver et eksempel:

En arabisk pige har et godt og fortroligt forhold til sin bror, men da hans venner fortæller ham, at de har set hans søster i byen i stiletter, går han til sin far og beder denne om at træde i karakter over for datteren. Det vil sige banke hende, indtil hun holder op med at udtrykke sig

‘som en dansk pige, som en luder’ og dermed bringer skam over familien.

Forældrenes trusler betyder ofte, at pigerne får en opfattelse af, at deres religion og kultur er noget, de skal frygte. Nogle af pigerne tror på truslerne, fortæller Cathrine Nyholm og giver et eksempel på, hvordan forældrene kan bruge deres religion til at true med: ‘Hvis du går med drenge, kommer du ikke i Paradis.’

Pigerne bruger ofte Pigegruppen til at tale om de trusler, de bliver udsat for, og ofte sker der det, at de andre etniske mindretalspiger eller de danske piger kan afdramatisere truslerne. Når en pige for eksempel fortæller: ‘Min mor siger, at hver gang jeg plukker et hår af mit øjenbryn, rykker jeg en side ud af Koranen’, så kan de andre fortælle hende, at hun ikke skal tro på det, siger Cathrine Nyholm.

– Ved at bruge hinanden får pigerne lukket op for tingene, så truslen ikke bliver en usynlig ret-

Vi lægger stor vægt på at samarbejde med familien der, hvor det kan lade sig gøre. Vi har den opfattelse, at hvis en pige ønsker at ændre noget i sit liv, kan det bedst lade sig gøre, hvis familien accepterer forandringen

Socialpædagog Cathrine Nyholm, Pigegruppen

tesnor. De får rum og tryk til at stille spørgsmålstegn ved forældrenes krav og dele hinandens oplevelser af, hvad de tror, deres religion og kultur går ud på. Det er vigtigt, for den snak kan de ikke have så mange andre steder, siger hun.

Der er også kærlighed

Mange af pigerne bor hjemme. De har ofte ringe skolegang, lavt selvværd og mange konflikter både med forældrene og i skolen. En mor kan for eksempel sige til sin datter: 'Hvorfor har jeg dog fået dig'. 'Du er en luder'.

– Samtidig med, at vi støtter pigerne til at finde deres egen selvstændighed, er det vigtigt, at vi også viser forældrene, at vi anerkender dem som en familie, der har kærlighed til hinanden, siger Cathrine Nyholm.

– Vi lægger stor vægt på at samarbejde med familien der, hvor det kan lade sig gøre. Vi har den opfattelse, at hvis en pige ønsker at ændre noget

i sit liv, kan det bedst lade sig gøre, hvis familien accepterer forandringerne, siger hun.

Det er vigtigt, at medarbejderne forstår, at familieforholdene er anderledes end i en typisk dansk familie. Blandt andet kan det for pigerne få store personlige konsekvenser at fortælle, hvor dårligt de har det derhjemme. Deres liv kan i værste fald være i fare, derfor skal de professionelle forstå at støtte dem og gå hele vejen sammen med dem, indtil der er fundet en løsning.

– Det kan for eksempel være ved, at Etnisk Konsulentteam forsøger at mægle mellem forældrene og datteren, det kan være ved at datteren flytter hjemmefra, at hun bliver anbragt på opholdssted, at hun kommer i gang med mere skolegang eller en uddannelse, siger Cathrine Nyholm.

Uanset hvad de går videre med, så fortsætter de fleste piger med at have kontakt til de andre i Pigegruppen og til medarbejderne, som de altid kan ringe til. ■

Læs resten af temaet om social kontrol i nr. 03/2011 på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Pigegruppen

Pigegruppen er et tilbud under Københavns Kommune og holder til i et butikslokale på Vesterbro i København og henvender sig til socialt udsatte piger i alderen 13-18 år.

Pigegruppens piger er delt op i to grupper, der mødes tirsdag og torsdag aften fra klokken cirka 12 til 22. Gruppen spiser sammen og laver aktiviteter både i huset

og ude. Resten af ugen er Pigegruppens åbningstider defineret af pigernes individuelle behov og de projekter, der er i gang.

Der er ansat to socialpædagoger, to socialrådgivere (den ene er leder) og en sociolog. Alle medarbejdere i Pigegruppen har døgnåbne telefoner, der kan bruges både i akutte situationer og til at

understøtte det daglige arbejde i kontakten med pigerne.

Det er frivilligt for pigerne at deltage i Pigegruppen. Deres ophold betales af opholdskommunen.

På www.pigegruppen.dk kan interesserede læse mere og her kan man også læse mere om assistentprojektet.

fagbladet på facebook

FAGBLADET

SOCIAL
PÆDAGOGEN

Facebook-gruppen 'Fagbladet Socialpædagogen' er et rum til faglig refleksion og dialog. Der er mere end 2.800 deltagere. Vi har plukket i indlæggene – nogle er forkortet og redigeret.

Læs mere – og send selv bidrag – på Facebook-gruppen, som du finder via www.sl.dk/facebook

Redigeret af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Hvor går grænsen for, hvad du som fagperson kan leve med?

DEBATFORUM 4. FEBRUAR

Jens Nielsen, Socialpædagogen For tredje år i træk bliver din arbejdsplads ramt af nedskæringer. Allerede sidste år talte I om, at jeres faglighed ikke kunne bære mere. Hvad gør I nu? Løber hurtigere for at få det til at hænge sammen? Siger fra over for flere opgaver, selv om det går ud over borgerne? Eller? Hvor går grænsen for, hvad du som fagperson kan leve med?

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Karin Elkjær Pedersen Det er ikke bare et dilemma, men én stor frustration... Det er ikke kun i den sidste tid dette har været vores virkelighed, det har stået på i rigtig mange år efterhånden. Men problemet er jo, at det er mennesker, vi har med at gøre – vi kan sige fra indtil et vist punkt, men derfra er vi nødt til at løbe stærkere... og stærkere. Alt andet ville være svigt. Hvor ligger muligheden for at sige stop, så det ikke ender i, at det er faggruppen, der lægges for had?

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Henrik Stæhr Der bliver ikke afsat nok penge på det socialpædagogiske område, til at der kan laves et godt fagligt arbejde, siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen. Jamen, svaret er jo lige dér, Benny og kollegaer: Faglig kamp for ressourcer og respekt for borgere og fagpersoner. Også selv om det kan betyde overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, fyringer og bod i arbejdsretten. Jeg kører hellere taxa eller går på dagpenge end jeg vil være socialpædagogisk uddannet lejrkommandant for et menneskesyn, jeg ingen del har i.

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Pia Mors Laursen Ja, vi er deres advokater, men vi har ingen stemme. Vi er som socialpædagoger langt nede i hierarkiet. Har kun ét bud: strejker. Selvom vi vil møde en del modstand. Jeg personligt mener, vi har snakket og råbt længe nok. Vores politikere er blevet døde. De sparer og sparer. Alle, der sidder på økonomien, burde i praktik i mindst tre måneder på de områder, hvor de mener, de kan spare. Det ville sikkert give en ny respekt for vores område.

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Tinna Muhlig Ja, det er utroligt, hvad vores brugere skal udsættes for. Og man kan nu begynde at snakke om etik, og om at Arbejdstilsynet skal komme på

banen: På bogrudderne hos os er der kun afsat tid til, at man kan gøre rent en halv time hver 14. dag. Men nu er vi jo socialpædagoger, så man tager lige en ekstra tur her og der, og det kommer så til at gå ud over de andre brugere, og det hele bliver bare en ond spiral. Skal vi til at tage de røde faner frem og demonstrere? Ville det hjælpe? Sikkert ikke. Men vi kan da heller ikke bare sidde og se på alt dette. Vi er brugernes talerør. Lad os gå ind i kampen.

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Christina Munk Fønnesbæk Vi kan sidde her og brokke os til verdens ende, men det, der skal til, er innovative løsninger til, så vi kan blive hørt – og ikke bare hørt, men også forstået! Lad os lave gadeteater, hvor vi går ned ad Strøget med udviklingshæmmede, der er lagt i lænker, fordi vi ikke har ressourcer nok til at holde styr på dem. Jo mere pressede, vi er som profession, jo mindre overskud har vi til at gøre noget, der kan ændre ved situationen. Det er nu vi skal handle – ellers bliver det aldrig!

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Berit Kousholt Der, hvor jeg arbejder, har vi haft personer, der var indstillet til enkeltmandsprojekt, men via stor faglig indsats har de mennesker det nu godt. Det er vores fortjeneste og ikke mindst vores store faglighed, men hvad sker der nu med dem, når man smider os på gaden? Føj, hvor jeg synes, det danske samfund skal skamme sig.

DEBATFORUM 7. FEBRUAR

Karin Elkjær Pedersen Vi kan hurtigt blive enige om, at magtesløsheden breder sig... Men det kan altid nytte at åbne munden – over for alle dem, der vil lytte, og også over for dem, der ikke vil... Vi skal starte med os selv: fortælle venner, familie og naboer, hvordan forholdene er, hvad det betyder for dem, der er svagest. Det er muligvis et lille skridt, men det er et større skridt end at stå stille...

DEBATFORUM 9. FEBRUAR

Peter Just Det er så nemt at give andre skylden, men jeg vil alligevel tillade mig at bebrejde min fagforening, som tillader, at pædagoger skal gøre rent uden beboeres deltagelse, tillader indførelsen af delt tjeneste og tillader, at man går alene med beboere, som udøver vold over for personalet. Der er ingen forståelse eller respekt for pædagogers faglighed og en del af skylden bærer SL, som er vores talerør over for arbejdsgiver, pårørende, interesseorganisationer og omverdenen. Jens Nielsen spørger: Hvad gør I? Jeg bliver nødt til at spørge SL om det samme.

OK 2011

Endelig gang i forhandlingerne

f:nyt Seniordagene gøres permanente i kommunerne, tillidsfolk opnår bedre opsigelsesvarsler ved arbejdsmangel og der bliver smidigere regler for MED-samarbejdet. Det blev resultatet af et delforlig mellem KL og KTO

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

slutningen af januar kom der endelig gang i forhandlingerne mellem Kommunernes Landsforening (KL) og de faglige organisationers forhandlingsfællesskab Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO) om fornyelse af overenskomster og aftaler i 2011.

Det var en forhandling, hvor begge parter fik opfyldt højt prioriterede krav. Organisationerne fik opfyldt deres krav om, at de seniordage, der blev aftalt i 2008 videreføres og gøres permanente.

– Det er jeg rigtig glad for. Jeg ved, at mange socialpædagoger bruger dem, og at de betyder meget. Det er et vigtigt element i en aktiv og god seniorpolitik. Det gør det ikke alene, men er et vigtigt bidrag. Og så er det jo den vej, vi skal i stedet for at afskaffe efterlønnen, som regeringen vil, skriver forbundsformand Benny Andersen i sin OK-blog.

Formanden er også glad for, at der blev opnået enighed om at forbedre opsigelsesvarslerne for tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter i forbindelse med afskedigelse på grund af arbejdsmangel. Nu er opsigelsesvarslet på seks måneder.

Formanden for KL's Løn- og Personaleudvalg, borgmester

Michael Ziegler, siger om forlængelsen af opsigelsesvarslet, at det var en ændring, som organisationerne lagde meget vægt på, og at KL havde en vis forståelse for dette krav.

I den rigtige retning

Omvendt kan Michael Ziegler så glæde sig over, at organisationerne gik med til en forenkling af reglerne om de ansattes medindflydelse og medbestemmelse – i daglig tale kaldet MED.

– KL havde krævet, at hovedudvalgene i kommunerne blev lettet for en række pligt opgaver. Det er vi kommet igennem med. Nu bliver det i langt højere grad op til det enkelte hovedudvalg selv at fastlægge, hvad de synes, det er vigtigt at beskæftige sig med. Det er meget tilfredsstillende, siger Michael Ziegler.

Under forhandlingerne var der også enighed om at understrege muligheden for at aftale funktionstillæg for arbejdsmiljørepræsentanter på lige fod med tillidsrepræsentanter.

Socialpædagogerne har også haft en god forhandling med KL om fornyelse af døgnoverenskomsten.

– Det er jo alt sammen under forudsætning af, at vi bliver enige om en samlet aftale. Alt om penge og økonomi, går vi først i gang med til sidst, men alle skridt i den rigtige retning er vigtige. Derfor synes jeg, vi kan være tilfredse med det resultat, KTO opnåede. Jeg håber nu, at regionerne også finder de konstruktive takter frem – sådan at vi kan aftale noget lignende på det regionale område, skriver Benny Andersen på sin OK-blog. ■

Følg med OK-forhandlingerne på www.sl.dk/ok2011 og i formand Benny Andersens blog på www.sl.dk/blogok11

NOTER

Godnathistorier fra fængslet

Statsfængslet i Ringe har lige afsluttet første forløb af et flerårigt projekt, hvor indsatte indlæser godnathistorier til deres børn. De indsatte børn savner nemlig ofte mor eller far meget, og så kan det hjælpe at høre fars eller mors stemme fortælle en godnathistorie, når barnet ligger i sin seng og skal sove. International forskning viser, at fængsling af en forælder kan have en markant negativ effekt på børnenes trivsel. Projektet er støttet af Egmont Fonden.

mrk

Familieplejere snydes stadig for g-dage

Sidste forår gav Ankestyrelsen Socialpædagogerne medhold i en sag om udbetaling af g-dage til familieplejere ansat i en kommune. Men på trods af dommen, er der stadig kommuner, som ikke følger praksis. De kommunale arbejdsgivere har nægtet at betale g-dage (arbejdsgivergodtgørelse for ledighedsdage) efter vores familieplejere havde et arbejdsophør ved de kommunale instanser. De mente, at de ikke var forpligtet til at betale de tre g-dage. Ankestyrelsens principielle afgørelse om, at familieplejere er omfattet af reglerne om dagpengegodtgørelse for 1., 2. og 3. ledighedsdag var derfor glædelig. Også fordi sagen slår fast, at familieplejere er ansat i et lønmodtagerforhold af kommunen. KL informerer imidlertid tydeligt om reglerne på deres hjemmeside, og man kan derfor henvise til den, hvis man som sagsbehandler oplever problemer med kommuners udbetaling af g-dage til familieplejere.

mad

Ny formand for klagenævn

Dommer John Larsen, Retten i Roskilde, er blevet ny formand for Socialpædagogernes Klagenævn. Han afløser landsdommer Tine Vuust, Østre Landsret, der har været formand siden 2006. Nævnet er uafhængigt af Socialpædagogerne og består ud over formanden af to medlemmer af Socialpædagogerne. Klagenævnet tager sig af klager fra medlemmer, der mener, at der er begået fejl eller forsømmelser i behandlingen af deres sag – enten i kredsene eller i forbundet. Det er nu ikke fordi, det er ret mange sager, der når frem til klagenævnet. I 2010 modtog kredsene tilsammen 28 klager, hvoraf de 15 gik til forretningsudvalget. Heraf gik 4-5 stykker videre til klagenævnet ifølge de foreløbige opgørelser. Man kan læse om Socialpædagogernes Klagenævn på www.sl.dk/klagenavn.

kl

SKP-ordninger i alle kommuner

Sindslidende har gennem en årrække kunnet få hjælp via SKP-ordningen, og i 2006 blev støtte- og kontaktperson-ordningen så bredt ud til også at omfatte marginaliserede hjemløse og misbrugere. Og nu findes SKP-ordningen så i alle landets kommuner, konstaterer Servicestyrelsen i en såkaldt lovovervågning, som styrelsen har lavet for Socialministeriet. Den typiske bruger af SKP-ordningen er en socialt isoleret borger, der af den ene eller anden grund har svært ved at benytte kommunens ordinære tilbud. Støtte- og kontaktpersonerne har desuden stor succes med deres arbejde: Knap 40 procent af forløbene ender med at skabe kontakt til etablerede tilbud eller sundhedsvæsenet. Det er et højt tal, når der er tale om så komplicerede problemstillinger, vurderer styrelsen. Og på hjemløse-området er succesraten endda helt oppe på 65 procent. Hele SKP-rapporten kan hentes opå www.servicestyrelsen.dk

jni

NYHEDSBREV

Nyt om teori, forskning og metode, februar 2011

Børn og Unge

Udsatte 5-9-årige skal hjælpes på vej

Skole og fritidsaktiviteter er helt centrale steder at sætte ind, hvis udsatte børn skal hjælpes på vej og undgå at blive isoleret fra børneflokkene. Det viser en ny rapport om forebyggende foranstaltninger til 5-9-årige, som SFI omtalte i en pressemeddelelse.

Mange unge viser tegn på mistrivsel

Størstedelen af danske unge mener, at de har et godt ungdomsliv, og at deres selvtilid er høj. Unges positive vurdering af egen trivsel står imidlertid i kontrast til deres adfærd, viser en ny undersøgelse fra Center for Ungdomsforskning: Selv om unge giver udtryk for, at de trives, kan de sagtens have en adfærd, der rummer tegn på mistrivsel. De kan for eksempel ofte føle sig stressede, være ensomme, have selvmordstanker, *cutte* sig og være utilfredse med deres krop.

GPS til børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne

Børn og unge med nedsat psykisk funktionsevne kan med nyt lovfor-slag udstyres med en GPS. Det gør det mere sikkert for dem at færdes på egen hånd skriver Socialministeriet i en nyhed.

Psykatri

Lange ventelister i psykiatrien rammer ledige hårdt

Ventelisterne ved de praktiserende psykiatere og den regionale behandlingspsykiatri er lange. Det hæmmer jobcentrenes muligheder for at hjælpe de ledige og rammer dermed også borgerne, som i værste fald ender uden forsørgelse. Det skriver Kommunernes Landsforening, KL, i deres nyhedsbrev Momentum.

Rehabilitering

Hjerneskaderehabilitering har god effekt

Rehabilitering af personer, der har fået en hjerneskade, har på en række områder positiv effekt. En ny undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen viser god effekt af tværfagligt samarbejde omkring indsatsen til personer med erhvervet hjerneskade i hospitalsregi.

Forebyggelse

Ny inspiration til at forebygge overgreb

Nye pædagoger, social- og sundhedsmedarbejdere og lærere kan være med til at se og forebygge seksuelle overgreb på voksne med handicap. Socialt Udviklingscenter SUS har med støtte fra Service-styrelsen udgivet en inspirationspakke, der skal formidle viden om at se og forebygge seksuelle overgreb mod voksne med handicap.

Du kan finde yderligere information på www.sl.dk/tfm og tilmelde dig nyhedsbrevet på www.sl.dk/nyhedsbreve

EFTERLØN

Kommunegrænsen afgør seniorførtidspension

f:nyt Det afhænger ikke i så høj grad af, hvor nedslidt og uarbejdsdygtig man er, men i hvilken kommune, man bor, hvis man skal have den seniorførtidspension, som regeringen vil indføre, hvis den får afskaffet efterlønnen, skriver Ugebrevet A4

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Det er bedre at være nedslidt i Odense end i Aalborg. Og i Brøndby har man dobbelt så stor chance for at få tilkendt førtidspension som i København.

Nedslidte borgere med grånende tindinger i Odense, Svendborg og Brøndby vil sandsynligvis få langt lettere ved at få tildelt den seniorførtidspension, regeringen har planer om at gennemføre som erstatning for efterlønnen, end ældre borgere i København og Aalborg. Der er nemlig store forskelle fra kommune til kommune på, hvor mange der får tilkendt førtidspension. Og det mønster, vurderer flere eksperter, også vil gælde seniorførtidspensionen, skriver Ugebrevet A4.

En af dem, der fremsætter denne vurdering, er Ole Pass, formand for Foreningen af Socialchefer i Danmark.

– De forskelle, der er mellem kommunerne i forhold til at tilkende førtidspension, vil formentlig også gælde den nye seniorførtidspension. Og forskellene er i dag for store i

forhold til, hvad de bør være, siger Ole Pass.

Han bygger ifølge ugebrevet sin bekymring på tal fra Kommunernes Landsforening (KL), der viser enorme forskelle i kommunernes tilkendelse af førtidspension. For eksempel er 7,7 procent af arbejdsstyrken i Aalborg på førtidspension, mens det i Odense gælder 11,5 procent. Og de to kommuner har samme rammevilkår – det vil sige ensartede forhold omkring blandt andet erhvervsstruktur og ledighed – og burde derfor have samme andel af borgere på førtidspension.

Uanset hvor man kigger på Danmarks kortet, er der ifølge KL's statistik denne store forskel i tilkendelser af førtidspension i kommuner med samme rammevilkår.

Ole Pass får da også opbakning fra flere forskere, der advarer om, at regeringens forslag til ny tilbagebetalingsordning forskelsbehandler ældre.

Uholdbar forskel

Således seniorforskere og ekspert i førtidspension på SFI, Steen Bengtson, der kalder det uholdbart i forhold til borgerne retssikkerhed, at kommunerne tilkender førtidspension så forskelligt.

– Det er kolossalt store forskelle fra kommune til kommune. Selv når du tager højde for erhvervsstruktur, arbejdsløshed, social sammensætning, så kan du finde kommuner, hvor der er fire gange så mange på borgere, der får tilkendt førtidspension som i andre kommuner, fastslår han. ■

Læs artiklen på kortlink.dk/8qXu

ARBEJDSTID

Stadig flere går på deltid

f:nyt Mens politikerne råber om behov for flere hænder til at finansiere fremtidens velfærd er flere og flere i de seneste 10 år selv gået eller er blevet tvunget på deltid. Det er absurd, at man ikke udnytter den uudnyttede arbejdskraft-reserve, mener flere fagforbund ifølge Ugebrevet A4

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

På 10 år – fra 1999 til 2009 – er andelen af danskere på deltid vokset fra 22 til 26 procent, så det nu er flere end hver fjerde danske lønmodtager, der ikke er fuldtidsbeskæftiget. Det viser en kortlægning af deltidsarbejdets udbredelse i Europa, som den EU-finansierede forskningsinstitution Eurofound har foretaget.

Ikke mindst danske mænd har tilsyneladende fået mere smag for arbejde i moderate mængder. Andelen af deltidsansatte mænd er i perioden fra 1999 til 2009 vokset fra 10-15 procent. Danske kvinder, som i forvejen havde en stor andel af deltidsansatte på 35 procent, kan nu præstere 38 procent, som ikke arbejder på fuld tid, skriver Ugebrevet A4.

Allermest udbredt er deltidsarbejde på det kommunale område. Her er andelen af deltidsansatte næsten tre gange så stor som i den private sektor.

Kontorchef Sine Sunesen, Kommunernes Landsforening (KL) siger til ugebrevet, at der er et kæmpestort arbejdskraft-potentiale i at få folk til at gå på fuld tid eller bare op i tid.

KL er meget bevidst om behovet for at få ændret deltidskulturen. Kommunerne står over for den udfordring, at der kun er fem unge til at tage over for hver gang, der går otte på pension. Derfor skal der tænkes kreativt for at sikre den nødvendige arbejdskraft i fremtiden.

Landsforeningen har beregnet, at hvis deltidsansatte sygeplejersker, social og sundhedspersonale, lærere, socialrådgivere og teknisk personale arbejder fuldtid i stedet for deltid, kunne det frigøre 13.000 par ekstra hænder. Heraf næsten 10.000 social- og sundhedsassistenter.

Tvinges ned i tid

Ellen Lykkegaard, formand for 3F's offentlige gruppe, der især organiserer kommunale specialarbejdere og rengøringsassistenter, finder det helt absurd at være vidne til en udvikling, hvor lønmodtagerne går ned i tid – samtidig med, at der ustandseligt bliver talt om behovet for flere hænder og afskaffelse af efterlønnen. Hun beklager udviklingen og tror ikke på, at den sker med lønmodtagernes gode vilje:

– De flere deltidsansatte er ikke udtryk for, at en hel masse kvinder og mænd pludselig har lyst og råd til at arbejde på nedsat tid. I hvert fald ikke på LO-området – det er lønnen

ikke til. Og da slet ikke med de økonomiske vinde, der blæser i øjeblikket. Vi har hele tiden sagt, at man skal give fuld tid til folk, der er på deltid. Der er jo fantastisk meget arbejdskraft at hente på den måde, siger Ellen Lykkegaard.

Hun tror, at det er krisen og kommunernes anstrengte økonomi, der slår igennem i et voksende omfang af deltidsarbejde og noterer sig, at mange kommuner har været i gang med at afskedige og varsle folk ned i tid af budgetmæssige årsager.

Samme opfattelse har Dennis Kristensen, formand for forbundet Fag og Arbejde (FOA):

– Rigtig mange offentligt ansatte oplever at blive varslet ned i tid, fordi budgetterne skal hænge sammen. Fuldtidsjob bliver til 32- eller 28-timers job. Så dem vi snakker om, som kommer til at mangler i velfærdsfagene fremover, sætter vi ned i tid for at få økonomien til at hænge sammen, påpeger han. ■

Læs artiklen på kortlink.dk/8qxv

KONTINGENTSATSER PR. 1. JANUAR 2011

Fuldtid i forbund og a-kasse: 920 kr. om måneden
Se alle satser på www.sl.dk/kontingent

Ved jobskifte eller varig adresseændring
Ret dine oplysninger på sl.dk/minedata

Formanden på facebook

Bliv ven med
Benny Andersen

www.facebook.com/forbundsformand

BØGER

Redigeret af Jens Nielsen

Børn af fængslede

Af Janne Jakobsen og Peter Scharff Smith
Det kommer næppe bag på nogen af dette blads læsere, at børn, hvis far eller mor ryger i fængsel, rammes endog meget hårdt. De mister kontakten, de bærer på skammen, og forskning viser, at børnene ikke bare påvirkes i nuet, men at det får konsekvenser for deres fremtidige liv. Og der er konstant 4.000 børn i Danmark, der har en forælder i fængsel. I denne bog, der både er en undervisnings- og informationsbog, bliver der sat ord på dels nogle konkrete børns beretninger,

dels på en række anbefalinger til, hvordan man kan arbejde med og støtte de børn, der oplever denne form for tab. Hvordan varetager man bedst deres interesse i situationer som anholdelsen, besøg i fængslet og ikke mindst hverdagen. Bogen belyser også, hvordan de pårørende – både den indsatte og den øvrige familie – kan støtte barnet for eksempel i forhold til skolen, børnehaven og kammeraterne. Forfatterne er ansat på Institut for Menneskerettigheder, og udgav sidste år bogen 'Når straffen rammer uskyldige – børn af fængslede i Danmark'. Bogen tager afsæt i et forskningsprojekt om børn af fængslede, som er lavet på forfatterens arbejdsplads, og de forslag til god praksis, der indgår i bogen, er udarbejdet i samarbejde med dels en række fagfolk, der alle har arbejdet med området i praksis, dels med relevante uddannelsesinstitutioner.

Udkommet på forlaget Samfundslitteratur. 127 sider, 199 kr.

Specialundervisning på hovedet

Af Leo Komischke-Konnerup og Niels Buur Hansen (red.)
Der er meget snak om specialundervisning i disse år – men det er først prisen for den og antallet af modtagere, der fylder i den offentlige debat. Det kommer let til at handle om diagnoser og metoder, mens det sjældent handler om elevernes almene dannelse – det, som dybest set er målet for specialundervisningen. Denne antologi forsøger at holde fokus på det alment

dannende perspektiv af specialundervisningen med afsæt i 13 frie kostskolers specialpædagogiske praksis og prøver så at sige at indlæse de almene pædagogiske problemstillinger i det at arbejde med undervisning af og samvær med elever med særlige behov. Det bliver med andre ord til et møde mellem det specialpædagogiske, det socialpædagogiske og det almen pædagogiske område – og på den måde er der masser af godt at hente i bogen for både lærere i den ene og den anden del af skoleverdenen og for de socialpædagoger, der krydser spor med skole- og undervisningssfæren i det daglige.

Udkommet på Forlaget Klim. 168 sider, 229 kr.

Social innovation

Af Dorthe June og Peter Lustrup
'Et strategisk værktøj, der skaber forandring i praksis' – sådan lyder undertitlen på denne bog, og det kan jo godt lyde meget teoretisk og praksisfjernt. Og det er det måske også et stykke af vejen – men så alligevel ikke. Bogen her giver nemlig et bud på, hvordan man som frontmedarbejder i velfærdssektoren kan gå op imod det stigende krydspres mellem øgede krav om både kvalitet [læs: bedre service] og effektivitet [læs: færre ressourcer]. Det nytter nemlig ikke, konstaterer forfatterne, at blive ved med at forsøge at løse problemerne med de samme værktøjer. I stedet introducerer de social innovation, som både på ledelses- og praksisniveau skal åbne for nye måder at løse problemerne på. Dybest set kender vi det godt alle sammen: Nogen får og gennemfører en ide, der opfylder et socialt behov, og så er der en eller flere, der har fået det bedre. Men i forfatterens definition er det ikke nok. Her skal den gennemførte ide skabe positive, håndfaste, radikale og vedvarende bedre livsbetingelser for den eller dem, der havde behovet. Og social innovation kan bruges både i det store og det små, i ledelsesstrategi og i hverdagspraksis. Og det sidste betyder, at de enkelte fag- og medarbejdergrupper skal spille en vigtig rolle for at virkningen af 'det nye' slår igennem over for de borgere, der har behovet. Social innovation skal i høj grad gro frem nedefra.

Udkommet på forlaget ViaSysteme. 108 sider, 170 kr.

Ude af sammenhæng

Af Anne Marie Villumsen (red.)
Vi kalder dem mange ting, men vi ved for lidt om, hvem de mere præcist er – de udsatte børn. Og vi ved for lidt om, hvordan man gennem pædagogisk praksis kan støtte og hjælpe disse børn til større trivsel i deres opvækst. I denne antologi giver forfatterne fra hver deres position et billede af, hvad der virker og hvorfor. Fælles for de ni bidrag – uanset hvilken betegnelse, der bruges om børnegruppen – er, at det ikke mindst er sammenhængene omkring børnene og det enkeltes barns position i disse sammenhænge, der skal have opmærksomhed gennem en både social og pædagogisk indsats. Det hele handler om at opbygge en praksis, der ikke kun inkluderer og får barnet tilbage 'i sammenhæng', men som også arbejder direkte med barnets trivsel. Der skal mere fokus på de udsatte børn, både i uddannelsen og i den pædagogiske praksis, hvor man hele tiden skal lede efter nye muligheder for at arbejde relationsorienteret – selv med de meget sammensatte, komplekse problemer, der præger de udsatte børn og deres hverdag.

Udkommet på forlaget ViaSysteme. 218 sider, 250 kr.

SOCIALPÆDAGGERNE I MEDIERNE

Der er et alternativ

Nordjyske 8. februar

Debatindlæg af Benny Andersen: 'Økonomer og samfundsforskere giver med jævne mellemrum deres bud på, hvordan vi bør indrette vores samfundsøkonomi for at holde fast i det danske velfærdssamfund. Vi vil se mere brugerbetaling, mere forsikring, større indkomstforskelle og flere private løsninger af de nuværende velfærdsgoder. Alt i alt et pauvert noget-for-noget-samfund, hvor de rigeste har flere rettigheder og goder end de fattigste. Vi har et velfærdssamfund, vi kan være stolte af. Vi har haft held til at opbygge og værne om et samfund, der passer på de økonomisk dårligst stillede. Det skal vi holde fast i. Og så skal vi fokusere på, at der lige nu er et alternativ til at udfase velfærdssamfundet og indføre et mere usolidarisk og privat funderet samfund. Der er en anden vej! Så lad os løfte blikket og også se på de alternative løsninger, der er på bordet lige nu. Og ikke nøjes med at fremmane skrækbilleder på, hvordan det kan gå, hvis vi ikke tager ansvar og vælger et alternativ!'

Vold mod offentligt ansatte eksploderer

TV 7. februar

Antallet af anmeldelser om vold mod offentligt ansatte er steget markant i 2010. Ikke mindst i Nordjylland. Kredsformand Peter Kristensen ærgerr sig over, at tallene nu går i den forkerte retning: 'Det er dybt tragisk, at volden mod offentligt ansatte stiger,' siger han til TV2.

Socialpædagogerne ansætter chef

Kristeligt Dagblad 4. februar

Susse Maria Holst er den 1. februar tiltrådt som ny sekretariatschef hos Socialpædagogerne. Hun kommer fra en stilling som kommunikationschef i Sundhedsstyrelsen, hvor hun har været ansat siden 2007. Susse Maria Holst var fra 1997 til 2002 leder af LO's presse- og informationsarbejde.

Fagbevægelsen til kamp for efterlønnen

DR.dk 2. februar

Fagbevægelsen mobiliserer alle kræfter i deres kamp mod regerin-

gens forslag om at afskaffe efterlønnen. Det sker, når LO i dag holder stormøde i Odense, hvor mere end 3000 tillidsfolk samles. Det er første gang i flere år, fagbevægelsen samler alle sine tillidsfolk på den måde – og det skal være for at sende et klart budskab til regeringen, siger Benny Andersen der er en formand for socialpædagogerne og en af initiativtagerne til stormødet 'Vi vil gerne vise omverden, at fagbevægelsen mener det alvorligt. Efterlønnen skal de ikke røre ved. Mange af vores medlemmer har brug for ordningen i forhold til at få en værdig afslutning på deres arbejdsliv,' siger Benny Andersen til DR Nyheder.

Benny Andersen i Radioavisen

Radioavisen 2. februar klokken 8

Mere end 3.000 tillidsrepræsentanter fra LO-forbundene mødes i dag – den 2. februar – til protestmøde i Odense om regeringens planer med at afskaffe efterlønnen. 'Målet er at sende et signal til regeringen om, at fagbevægelsen tager det her meget alvorligt. Socialpædagogerne bruger efterlønsordningen fordi de har brug for den som en værdig afslutning på et langt arbejdsliv,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen til Radioavisen. Hør indslaget her.

'Udsigtsløst og uanstændigt spareforlig'

Århus Stiftstidende 28. januar

'Politikerne har valgt at gennemføre omfattende besparelser, som rammer de allermest udsatte grupper ekstremt hårdt – selv om de er helt klar over de store menneskelige omkostninger, det har for brugerne. Det er uforståeligt, uanstændigt og kortsigtet,' siger kredsformand Verne Pedersen fra Socialpædagogerne Østjylland i en kommentar: 'Jeg kan ikke forstå, at politikerne vælger at handle så kortsigtet, som de gør i dette sparekatalog. De voldsomme nedskæringer kommer på lidt længere sigt til at koste kommunen mange flere penge, fordi mange af brugerne senere får brug for langt mere omfattende hjælp,' understreger Verne Pedersen og tilføjer: 'Det kan eksempelvis dreje sig om nye anbringelser, fordi de unge som bliver taget hjem til ungdomshybler ikke magter at bo på den måde. Eller det kan være

flere indlæggelser på Risskov, fordi de psykisk syge får dårligere tilbud. Endelig bliver voksne med handicap ikke mere selvhjulpne af at man sparer på personalet, tværtimod.'

Frivillighedsåret bliver vigtigt

DK-Nyt og Altinget.dk 27. januar

Fredag den 28. januar åbner det europæiske frivillighedsår officielt med en konference. Et af frivillighedsårets centrale temaer bliver en mere systematisk inddragelse af civilsamfundet og frivillige organisationer i arbejdet med socialt udsatte personer og familier. 'Vi vil bruge året som anledning til at tage initiativ til og afprøve forskellige modeller for at inddrage frivilligt arbejde i en inkluderende social indsats,' siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen. Socialpædagogernes for-

mand Benny Andersen ser frem til et større samarbejde mellem civilsamfundet, erhvervslivet og det offentlige om en inkluderende social indsats: 'Opholdssteder og døgninstitutioner for børn og unge i sociale vanskeligheder, må ikke lukke sig om sig selv, men skal udvikles til institutioner, der i langt højere grad, end vi kender det i dag er del af det omgivende samfund. Voksne mennesker med handicap er fortsat henvist til sociale beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud uden tilknytning til arbejdsmarkedet og lokalsamfundets fritids- og kulturliv,' siger Benny Andersen.

Redaktionen er afsluttet onsdag den 9. februar 2011. Se flere presseklip på www.sl.dk/slmedierne

DELTA I FAGBLADET SOCIALPÆDAGOGENS FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKSION OG ERFARINGSUDVEKSLING

WWW.SL.DK/FACEBOOK

Foreningen af Tegnsprogstolke

Afholder tolkeweekend
den 2. - 3. april 2011

FTTs generalforsamling er
den 2. april 2011 kl. 11 - 17.30

Sted Odense Danhostel Kragtsbjerggaard.
Tilmelding og flere informationer findes på
FTTs hjemmeside www.tegnsprogstolk.dk

KREDSNYT & KALENDER

LILLEBÆLT

Cafemøde for familieplejere

10. marts kl. 9.30 – 12.00

Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Cafemødet afholdes med udgangspunkt i familieplejekontrakter og besparelser. Kredsen oplever, at en række kommuner varsler forringelser i familieplejernes kontrakter grundet besparelser. Tilmelding på sl.dk/lillebaelt eller lillebaelt@sl.dk senest den 2. marts. Ikke-medlemmer er også velkomne.

MIDT- OG VESTJYLLAND

Årsmøde i Ledersektionen

25. februar kl. 9.00 – 13.30

Hotel Medi. Rådhusstræde 8. 7430 Ikast. Oplev Tage Søndergaard Kristensen tale om Social Kapital på kredsens årsmøde. Få medindflydelse på Ledersektionens aktiviteter de næste to år. Er du leder eller mellemlider, så kom til Årsmødet i kredsens Ledersektion. Se dagorden for årsmødet på hjemmesiden. Pris for Tage Søndergaard er 300 kr. Husk at opgive EAN-nr. Deltagelse i årsmødet er gratis. Tilmelding til foredrag og frokost senest 21. februar på sl.dk/midtvestjylland

MIDTSJÆLLAND

Rejse til Budapest for seniorerne i kreds Midtsjælland, Storkøbenhavn og Storstrøm

28. august – 4. september

Fællesrejse for seniorer fra BUPL og Socialpædagogerne til Budapest. Pris pr. person i delt dobbeltværelse 4.775 kr. Tillæg for eneværelse 850 kr. Pladserne fordeles efter først til mølle-princippet. Henvendelse til: Klingenberg, Priorgade 3, 4200 Slagelse, info@klingenberg-rejser.dk.

NORDJYLLAND

Generalforsamling for seniorer

3. marts kl. 17.00 – 21.00

Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, mødelokalet 2. sal. 18.00 er der spisning. 19.00 Foredrag ved Pastor Mølgaard. Forslag til Generalforsamlingen sendes til Birthe Kjeldberg

senest 10 dage før generalforsamlingen. For yderligere informationer tjek www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 25. februar til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, tlf. 7248 6100 eller e-mail: nordjylland@sl.dk med oplysning af navn og cpr.nr.

STORKØBENHAVN

Seniorsektionen

Velkommen til seniorersektionen: Hvis du er 55 år eller derover kan du tilmelde dig seniorsektionen på mail: seniorerne@yahoo.dk / tlf: 24891061.

STORSTRØM

Generalforsamling i seniorsektionen

22. marts kl. 10.00 – 14.00

Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2 C, 4840 Nr. Alslev. Dagsorden: Valg af formand. Generalforsamlingen følger vedtægterne for pensionerede og efterlønnede pædagoger. Alle kan deltage, såfremt man er medlem af Socialpædagogerne, men der kræves forudgående tilmelding, såfremt man ønsker at deltage i spisningen. Seniorsektionen er som vanligt vært ved et mindre traktememt. Tilmelding senest den 15. marts til P.E. Christensen på tlf. 5572 7634.

Cafémøder for familieplejere i Lolland

Familieplejenetværket afholder café-møder for familieplejere i Lolland Kommune første tirsdag i hver måned (undtagen juni-august) i 3F's lokaler, Havnegade 19, 4900 Nakskov. Se hjemmesiden for tidspunkt. Kom og mød andre familieplejere, vær med til at debattere spændende emner og få faglige input. Tilmelding ikke nødvendig. Medbring selv kaffe/te og eventuelt brød. Spørgsmål til Helle Utermöhl på tlf. 2336 3499 eller mail leif.utermaehl@adslhome.dk

Første halvår 2011

Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Alslev. Der afholdes møder i familieplejenetværket den første tirsdag i hver måned. Møderne afholdes på kredskontoret og der er ingen tilmelding, medmindre andet er oplyst – se kredsens hjemmeside www.sl.dk/storstrom under fanebladet familieplejere.

SYDJYLLAND

Generalforsamling for seniorer

23. marts kl. 18.00

Metalhuset i Ribe, Seminarievej 9, 6760 Ribe. Senior Sydjylland vil være vært ved en bid brød, øl/vand, kaffe og the. Tilmelding senest den 15. marts til Vita Lindholm Tlf. 7612 3836 / Arne Larsen Tlf. 7544 5488

Nu kan jeg tale frit

13. april kl. 18.30 – 21.00

Koldinghallerne, Ambolten 2-6, 6000 Kolding. Temaaften med Preben Brandt, dr. med., speciallæge i psykiatri, bestyrelsesformand i projekt UDENFOR og tidligere formand for Rådet for Socialt Udsatte. Han har blandt andet udgivet bøgerne 'Byen og social ulighed', 'Socialpsykiatri' og 'Udelukkende velfærd'. Læs mere og tilmeld dig senest den 29. marts på www.sl.dk/sydjylland

ØSTJYLLAND

Cafemøde for familieplejere

15. marts kl. 9.30 – 12.30

Kulturhuset Skanderborg, Parkvej 10, 8660 Skanderborg. Mulighed for kollegialt samvær, vidensdeling, information om nyheder på familieplejeområdet og familieplejenetværket, samt fokus på den enkelte familieplejer. Arrangementerne er gratis og medlemskab af Socialpædagogerne er ikke en betingelse. Tilmelding senest 8. marts til Lilli Bach, toesen@andersen@tdcadsl.dk eller 5133 8957.

Medlemsmøde om efterløn

23. marts kl. 17.00

Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj. Hvor meget får jeg i efterløn? Hvilken indflydelse har pensionsopsparinger på efterlønnen? Hvilken indflydelse har det, hvis jeg arbejder på deltid i efterlønperioden? Hvilken betydning har efterlønsbeviset? Det er nogle af de spørgsmål, du kan få svar på ved mødet med efterlønsgruppen. Tilmelding senest 19. marts til Formand Steen H. Eriksen, tlf. 8649 5389, she@vestdjursnet.dk eller Flemming Simonsen, tlf. 8657 2454, flemmingogbirgit@hotmail.com

ØVRIGE

Temadag om helbred og natarbejde

15. marts kl. 12.30- 16.00

Region Midtjylland og de arbejds-medicinske klinikker i Herning og Aarhus inviterer til temadag om helbred og natarbejde. Der er fokus på natarbejdets betydning for helbredet. Hvilke gener og risikofaktorer kan der være forbundet med natarbejde? Hvad gør man for at forebygge dem? Og ikke mindst: Hvad bør man gøre? Temadagen henvender sig til bl.a. arbejdspladser i den offentlige og private sektor og fagforeninger. Sted: Scandic Hotel Silkeborg. Pris: 500 kr. Tilmelding senest 1. marts kl. 12.00 via www.rm.dk – skriv natarbejde i søgefeltet øverst til højre.

Landsmøde Socialt Leder Forum

31. marts – 1. april

Konference for ledere, souschefer/stedfortrædere og andre med ledelsesmæssig interesse ved bo/samværs/aktivitetstilbud for udviklingshæmmede. Herudover er personer med ledelsesansvar for forvaltningerne i kommuner, regioner og interesseorganisationer velkomne. Sted: Hotel Nyborg Strand. Yderligere oplysninger på tlf. 6471 5993 eller mail@socialtlederforum.dk. Program og tilmelding på socialtlederforum.dk

Mænd og kvinder i medspil, modspil og samspil

28. april kl. 19.00

Foredrag af John Engelbrecht om mænd og kvinders kommunikation. Hvad skal der til for at mænd og kvinder bliver hinandens bedste udfordring i stedet for hinandens største begrænsning? Foredraget handler om at lære mænd og kvinder at se hinanden og forstå, at vi er hinanden gensidigt overlegne. Arrangør: LO Sydlyn. Sted: Faaborg bibliotek, Herregårdscetret, 5600 Faaborg. Gratis adgang for LO-medlemmer. Tilmelding på post@lo-sydfyn.dk

Landsmøde i netværket for hospitalspædagoger

26. maj 2011 kl. 9.00-16.30 på Severin i Middelfart

Det (u)perfekte menneske – det er ikke let(h)

Måden vi via positiv psykologi og kostpolitik indtager livet. Hvad er den rigtige sandhed? Hvor lidt skal der til for at kosten får en positiv betydning? Positiv psykologi i forhold til forandringer, sygdom, accept, at være indlagt, at mestre smerter, dødsangst.

Foredragsholdere:

Jonas Fisker. Er psykolog og har arbejdet i psykiatrien gennem 10 år, samtidig med at have beskæftiget sig indgående med positiv psykologi. Positiv psykologi er videnskaben om

lykken og det gode liv. Foredraget vil tage udgangspunkt i, hvordan vi kan forstå det gode liv, og hvordan vi fagligt kan implementere det i vores arbejde.

Christian Bitz. Kendt fra godmorgen Danmark. Foredragsholder, forfatter og ernæringseksperter. Christian Bitz vil komme ind på den politisk bestemte effekt i vores samfund angående kostpolitik. Er de, der ikke motiverer eller spiser 'korrekt', ved at blive en 'udstødt' gruppe? Er det ved at tanke til samfundshysteri? Eller er der en mening med galskaben? Glæd dig til en super energisk og livlig foredragsholder.

Tilmeldingsfrist: 20. april 2011

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

Landsmøde og konference for familieplejekonsulenter

12. og 13. maj 2011

BRUD OG BROER I EN BRYDNINGSTID

Prof. dr.phil. Lars-Henrik Schmidt, psykolog Flemming Sell, psykolog Gitte Haag samt cand.psych. John Zeuthen er navne du vil opleve på konferencen

Tilmeldingsfrist: 12. april 2011

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

Konference og landsmøde i Ældrenetværket

9. – 10. maj 2011 på Vejers Strandhotel

Vi har valgt det overordnede emne 'Arbejdsglæde' – blandt andet på baggrund af Socialpædagogernes projekt omkring dette! Det kan være svært at bevare optimismen og arbejdsglæden i disse spare- og nedskæringstider. Vi har fået Henrik Lesley til at give et oplæg om 'at blive lykkelig med vilje'. At få fokus på styrker, engagement og arbejdsglæde.

Tilmeldingsfrist: 8. april 2011

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannh@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Else Marie Sørensen
Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelseshandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neurohuset
Graham Bellsvej 1, 8200 Aarhus N
thorupthomsen@gmail.com

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/døve

Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser
www.sl.dk/fritidstilbud

Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Opholdssteder
www.sl.dk/opholdssteder

Netværksansvarlig p.t.:
Niels Lønbæk Pedersen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000
nlp@sl.dk

Familiepleje
www.sl.dk/familieplejenetværk

Netværksansvarlig:
Lilli Bach Andersen
Løjenkærvej 16, 8300 Odder
Tlf. 8692 8257
toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofto.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

Luk døgninstitutionerne – vi må nytænke!

Af Allan Andersen,
forstander

Anbringelser virker ikke eller sker i bedste fald med et ringe udbytte, og derfor bør vi lukke alle døgninstitutioner!

De få undersøgelser, der i dag er lavet om, hvad der virker i forbindelse med en anbringelse, kan ikke dokumentere, at en anbringelse virker. Derfor er det nærliggende at foreslå lukning af døgninstitutionerne.

Døgninstitutionerne i traditionel forstand har overlevet sig selv. De er dyre og har ringe eller ingen effekt. De unge stikker af, de passer ikke deres skolegang, og de er ofte udsat for skift af opholdssted. Det kan stort set ikke blive værre.

Vi er nødt til at gøre op med de traditionelle måder at tænke på. Vi er nødt til i stigende grad at arbejde projektorienteret. Vi skal i stedet for dyre socialpædagoger ansætte støtte/kontaktpersoner og anvende alle de frivillige, der er motiveret til at give et nap med.

Vi skal arbejde projektorienteret. Det giver rigtig god mening at ansætte en ufaglært med et stort hjerte til at tage sig af de svært udadreagerende unge, som alligevel ikke kan håndteres på en døgninstitution. Det er for det første langt billigere, og chancen for succes kan sagtens sammenlignes med en anbringelse i traditionel forstand

Vi skal i stedet for de traditionelle døgninstitutioner i stigende grad anvende private opholdssteder. De private opholdssteder har en indbygget mekanisme – et økonomisk incitament – til at få tingene til at køre. Det mangler i høj grad på de traditionelle døgninstitutioner.

Opholdsstederne er ikke bundet af fagforeningers snævre bånd og overenskomster. De er i langt højere grad i stand til at få tingene til at glide. Ingen tager skade af at arbejde flere døgn i træk.

Barnets Reform kommer heldigvis de økonomisk trængte kommuner til undsætning. Med reformen i hånden skal vi anbringe tidligt skadede børn og unge i plejefamilier eller i de nye kommunale plejefamilier, som reformen anbefaler kommunerne at oprette.

Som ledere må vi gå forrest, når det drejer sig om nytænkning og innovation. Der er penge at hente gennem innovation. Vi kan i langt højere grad få pædagogerne til at løbe hurtigere for de samme penge. Der er unikke muligheder for at effektivisere og gøre tingene billigere. Og da der som nævnt ikke findes nævneværdig dokumentation for, hvad der virker, må den innovative tankegang sættes i første række.

Ja, kære læser, man kunne forledes til at tro, at det ovenstående er min holdning. Men nej! Jeg mener klart, at døgninstitutioner har deres berettigelse, og at anbringelser virker.

Jeg vil hermed lægge op til en debat om, hvordan vi imødegår alle de myter og fordomme, som skiftende skriftkloge sætter i søen, og som ganske ukritisk tages til indtægt for at være sandheden.

Jeg er helt med på, at vi skal være med til at nytænke, men vi skal ikke smide alle vore traditioner og værdier ud med badevandet. ■

Allan Andersen er forstander og formand for Socialpædagogernes landsdækkende Ledersektion.

- Hvordan sikrer vi argumentationen imod den afmontering af området, der sniger sig ind via forskellige tiltag?
- Hvad er de tre vigtigste værdier på døgninstitutions- og anbringelsesområdet, der skal bæres med over i en nytænkning af området?
- Hvad kan du selv gøre som fagperson for at sikre størst mulig socialpædagogisk faglighed på anbringelsesområdet?

**Deltag i debatten på
socialpædagogen.dk/prik**